

Författare: Renata Šerelyte
Illustratör: Juliana Oakley

Handledning: Helen Larsson

LÄRARHANDLEDNING

Den perfekta hatten

Lärarhandledningens upplägg

I denna lärarhandledning finns frågor och tips till aktiviteter som kan användas före, under och efter läsningen av boken.

Ritade tecken kommer från:

Ritade Tecken © Specialpedagogiska skolmyndigheten

Innehåll

s.3-4

Före läsning

Under läsning

Efter läsning

Förslag på frågor att ställa till sagan

s.5-9

begrepp att förklara

visuellt stöd och TAKK

s. 10-85

aktiviteter och uppgifter kopplade till boken

kopieringsunderlag

fler aktiviteter att arbeta vidare med

Före läsning

Titta på framsidan

Vad ser ni?

Vad tror ni att boken kommer att handla om?

Läs bokens titel. Berätta att titel är vad boken heter.

Kan ni komma på något mer eller annat som ni tror att boken kommer att handla om nu när ni vet titeln?

Vem har skrivit boken? Vem är författare?

Vem har ritat? Vem är illustratör?

Här kan man prata om olika yrken kopplade till de två yrken som just nämnts.

Under läsning

Förslag på frågor finns i detta material. Pausa läsandet och ställ alla frågor allt efter som eller välj ut frågor som passar barn-/elevgruppen.

Efter läsning

Om ni ställt frågor under läsningen, kan ni ställa fler frågor efter läsningen och/eller låta barnen/eleverna hjälpas åt att återberätta sagan.

Jobba vidare med sagan på olika sätt. I denna lärarhandledning finns förslag på aktiviteter kopplade till sagan som man kan göra efter läsningen.

Övergripande frågor

VAD Vad hände i sagan?

VILKEN Vilken del av sagan är viktigast att komma ihåg?

VARFÖR Varför är det så viktigt att vara fin, tror hatten?

HUR Hur slutade sagan?

SYFTE Vad tror du att sagan vill lära oss?

Frågor att ställa under eller efter läsningen

s. 1-2

Vad ser du hemma hos mormor Nora?

Vad händer ?

Vad fick vi just lära oss om Nora?

s.3-4

Vad tror du Nora får i paketet?

Känner du någon som bor i ett annat land?

s.7-8

Varför tror du att Nora inte fick fram något ord när hon såg hatten? Vad betyder det?

Vad menas med att hatten speglade sig i skyltfönstren?

Hatten bryr sig väldigt mycket om hur den ser ut. Är det viktigt att se bra ut? Varför?

s. 9-10

Vad betyder det att vara mallig och uppblåst?

s.15 -16

Varför tog kråkan hattens fjäder?

s.19-20

Hur tror du att hatten känner sig nu?

s. 21-22

Vad gjorde valpen? Vad betyder det när en hund lyfter på benet?

Varför känner sig hatten mindre och mindre värdefull? Hur känner man sig då?

s. 23-24

Om hatten hade kunnat prata, vad hade den sagt då? Vad hade hatten varit med om?

s. 25-26

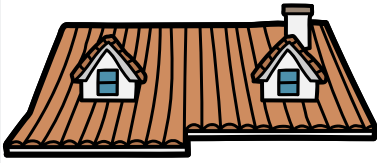
Vad betyder det att vara perfekt som man är?

Ord från sagan som kan behöva förklaras

Visuellt stöd finns i kopieringsunderlaget, både bilder och TAKK.

hustak
mormor
lycklig
present
gåva
andra sidan jorden
kartong
postkontor
ivrig
skyltfönster
spegla sig
vårlök
broderad
paljetter
gigantisk
fjäder
prickig
imponerad
stilig
mallig
uppblåst
vind
sträcka upp händerna
kråka
förnärmad
nonchalant
forsa tårar
fönsterbräda
sopskyffel
värdefull
förvirrad
perfekt

förklara ord

hustak

mormor

lycklig

present/gåva

andra sidan jorden

kartong

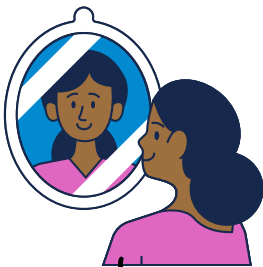
postkontor

ivrig

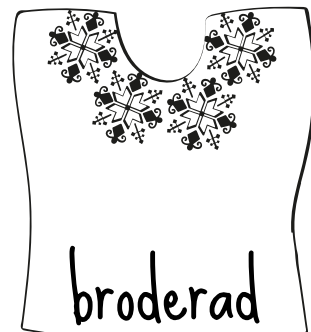
skyltfönster

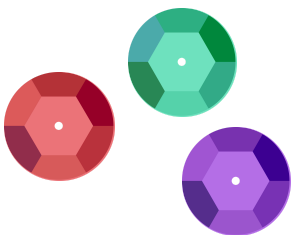
spegla sig

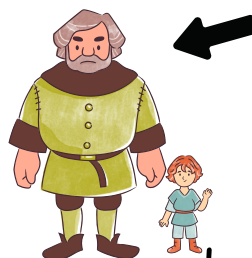
värlök

broderad

paljetter

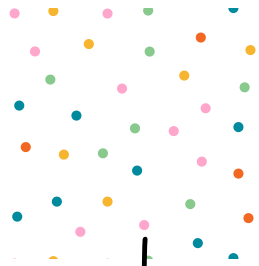

gigantisk

fjäder

förklara ord

prickig

imponerad

stilig

mallig/uppläst

vind

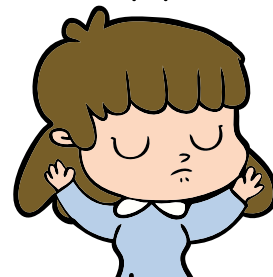
sträcka upp händerna

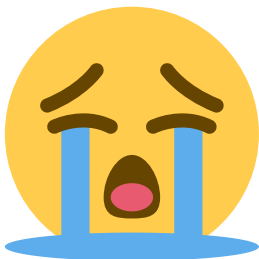
kräka

förnärmad

nonchalant

forsa tårar

fönsterbräda

sopskyffel

värdefull

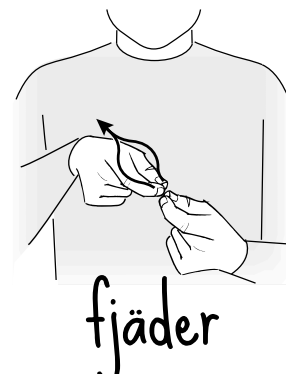
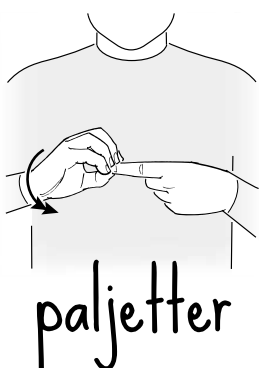
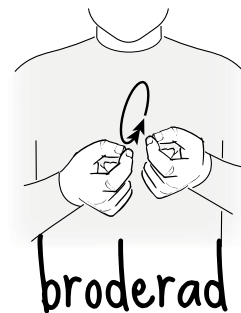
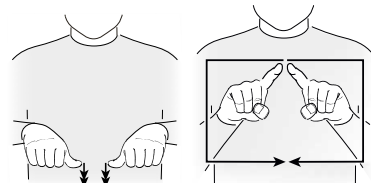
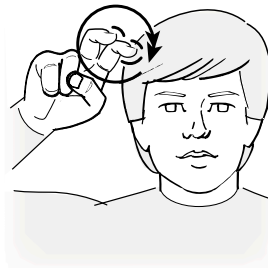
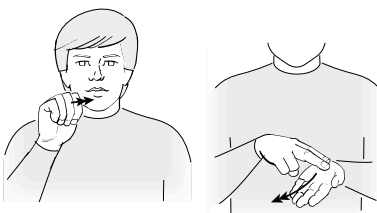
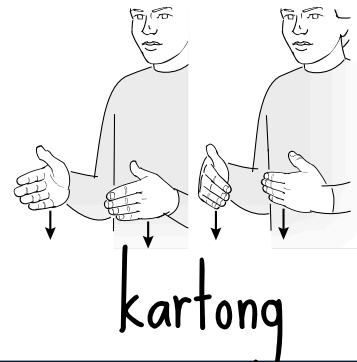
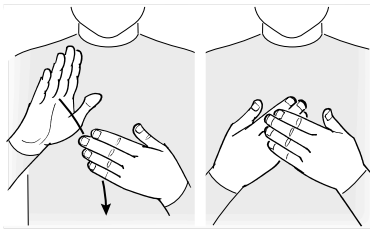
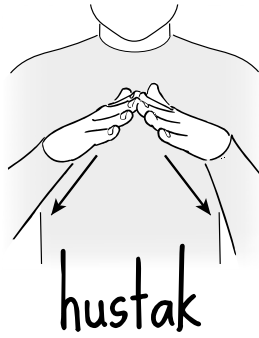

förvirrad

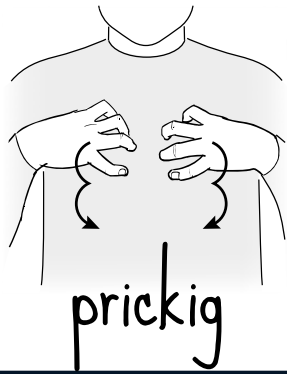

perfekt

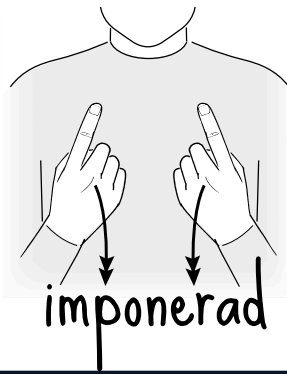
förklara ord

förklara ord

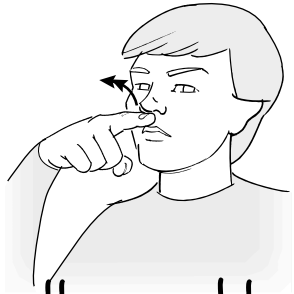
prickig

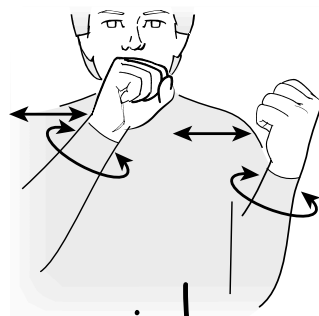
imponerad

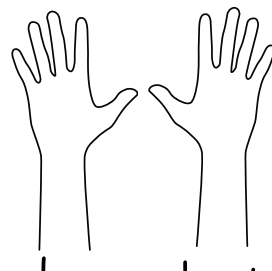
stilig

mallig/uppbläst

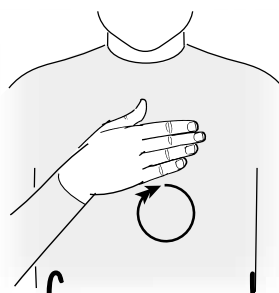
vind

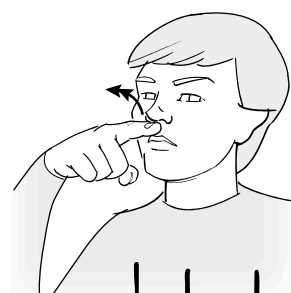
sträcka upp händerna

kräka

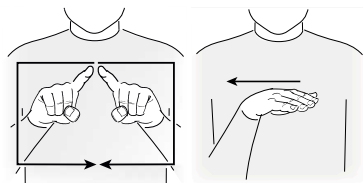
förnärmad

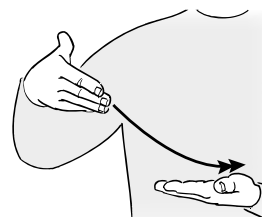
nonchalant

forsa tårar

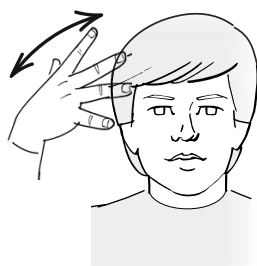
fönsterbräda

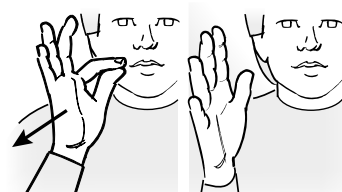
sopskyffel

värdefull

förvirrad

perfekt

Läsbingo

Dela ut ett läsbingo till varje barn/elev, alternativt jobbar de i par.

Gå igenom begreppen på läsbingot tillsammans så att alla i gruppen vet vad bilderna betyder.

Under tiden man lyssnar på sagan, kryssar man bilderna när de nämns i sagan. Första gången mormor nämns i sagan, kryssar man den rutan osv.

När sagan är slut kan barnen/eleverna använda läsbingot för att återberätta sagan tillsammans i grupp eller i par. Bilderna kommer kronologiskt och därför blir de stöd för återberättandet.

Läsbingo - kooperativa strukturen Berätta mer

Man kan också använda läsbingot till den kooperativa strukturen "Berätta mer". Låt barnen/eleverna (individuellt eller i sina par) mingla runt i rummet efter att ni lyssnat på sagan. Möt en kompis, gör high five och berätta sedan något från sagan. Kompisen berättar något annat från sagan. I berättandet kan de få stöd av läsbingot. Gör high five och gå vidare till en annan kompis.

Visuellt stöd för att arbeta vidare med sagan

De stora bilderna efter läsbingot nedan kan till exempel användas för att återberätta sagan. Låt eleverna lägga bilderna i rätt ordning och sedan återberätta sagan. Detta kan göras i par eller mindre grupper.

läsbingo

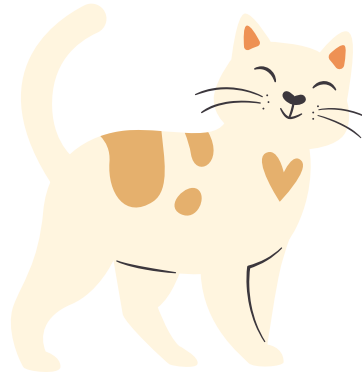
mormor

hatt

kråka

katten

arg
tant

pöl med
glass

valpen

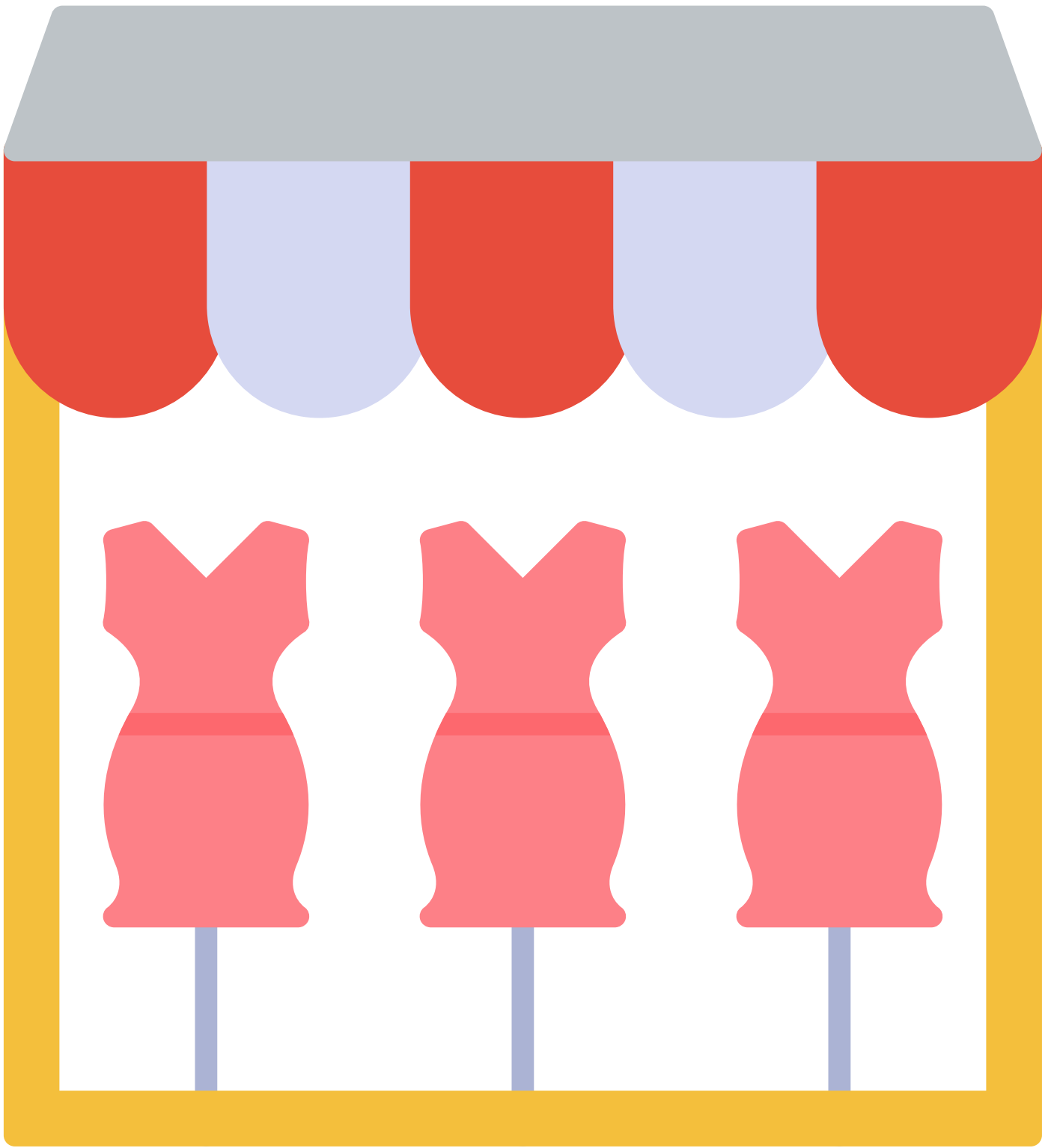
perfekt

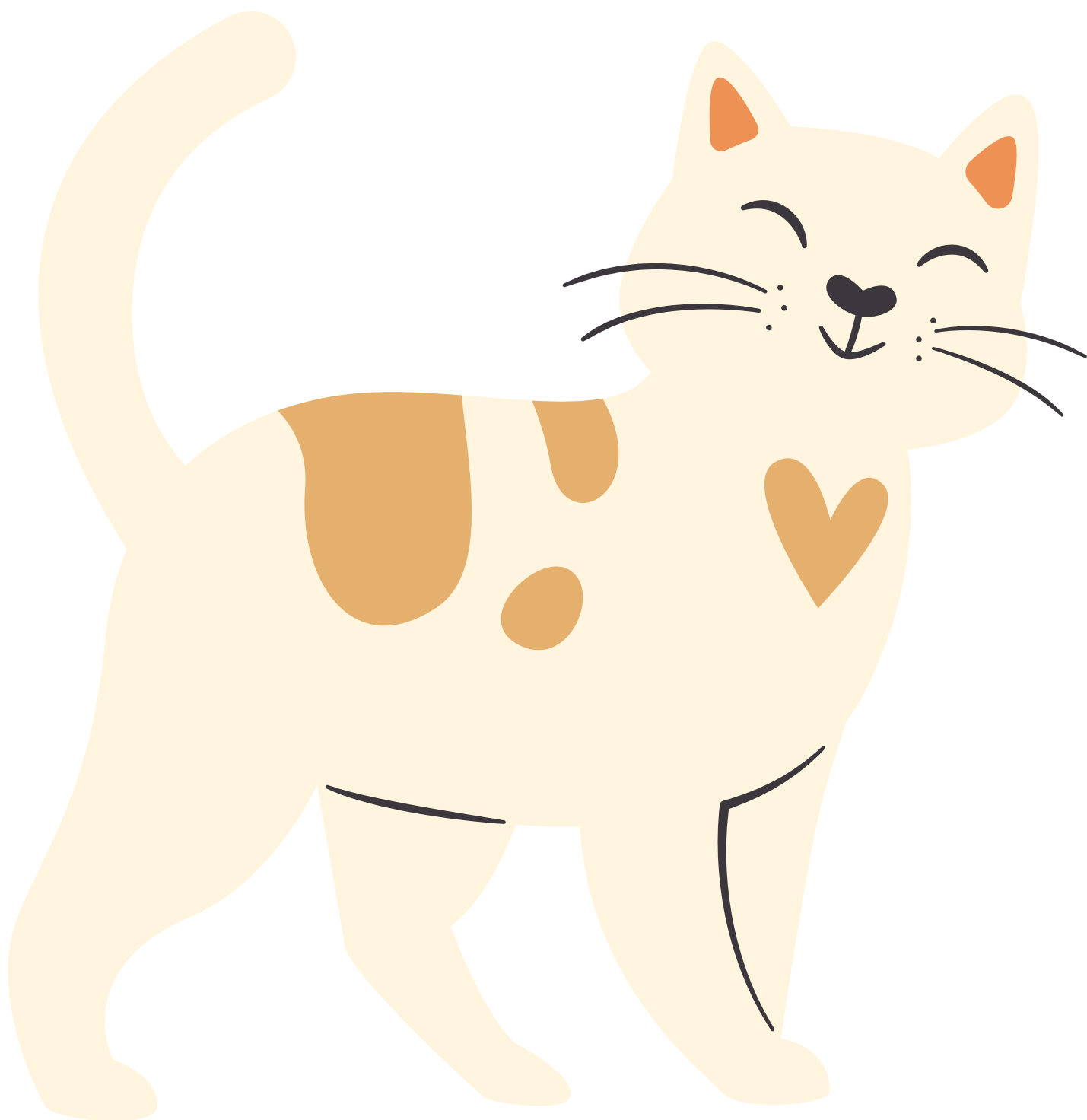

Lästeater - improvisationsteater

Dela ut roller till elever. En är mormor, brevbäraren, den som jobbar på postkontoret, hatten, kråkan, katten, arga tanten och valpen. Om man vill kan man även klä ut sig och använda rekvisita.

En vuxen läser sagan och skådespelarna agera det de hör. Uppmana skådespelarna att lyssna uppmärksamt så att de hör vad de ska göra. Man får pausa sagan så att skådespelarna hinner agera.

Inför den här övningen är det bra att först prata om och agera hur man visar känslor. Hur ser man ut när man är orolig, rädd och glad.

Låt elevernas fantasi flöda. Genom att jobba vidare med sagan och kanske göra vissa ändringar kan man jobba mer språkutvecklande.

Ska hatten få ett namn? Är det någon annan som får en hatt? Händer något annat som kan stämma in i sagan? Kan kråkan, katten, arga tanten och valpen göra på något annat sätt så att hatten inte känner sig så värdelös?

Variation:

- Dela in eleverna i grupper. Låt dem planera sin teater, öva och sedan visa upp för klassen.

Det är insidan som räknas

Förbered uppgiften genom att skriva ut kylskåpen samt dess innehåll. Limma ihop kylskåpsdörren med bilden av insidan så att man kan öppna det. Det slitna kylskåpet limmas på det fyllda kylskåpet och det "fina" kylskåpet limmas på det kylskåp med få varor i. Skriv gärna ut på A3-papper.

Visa det första kylskåpet. Vad är det för något? Ser ni diamanterna? Ser ni hur fint kylskåpet är?

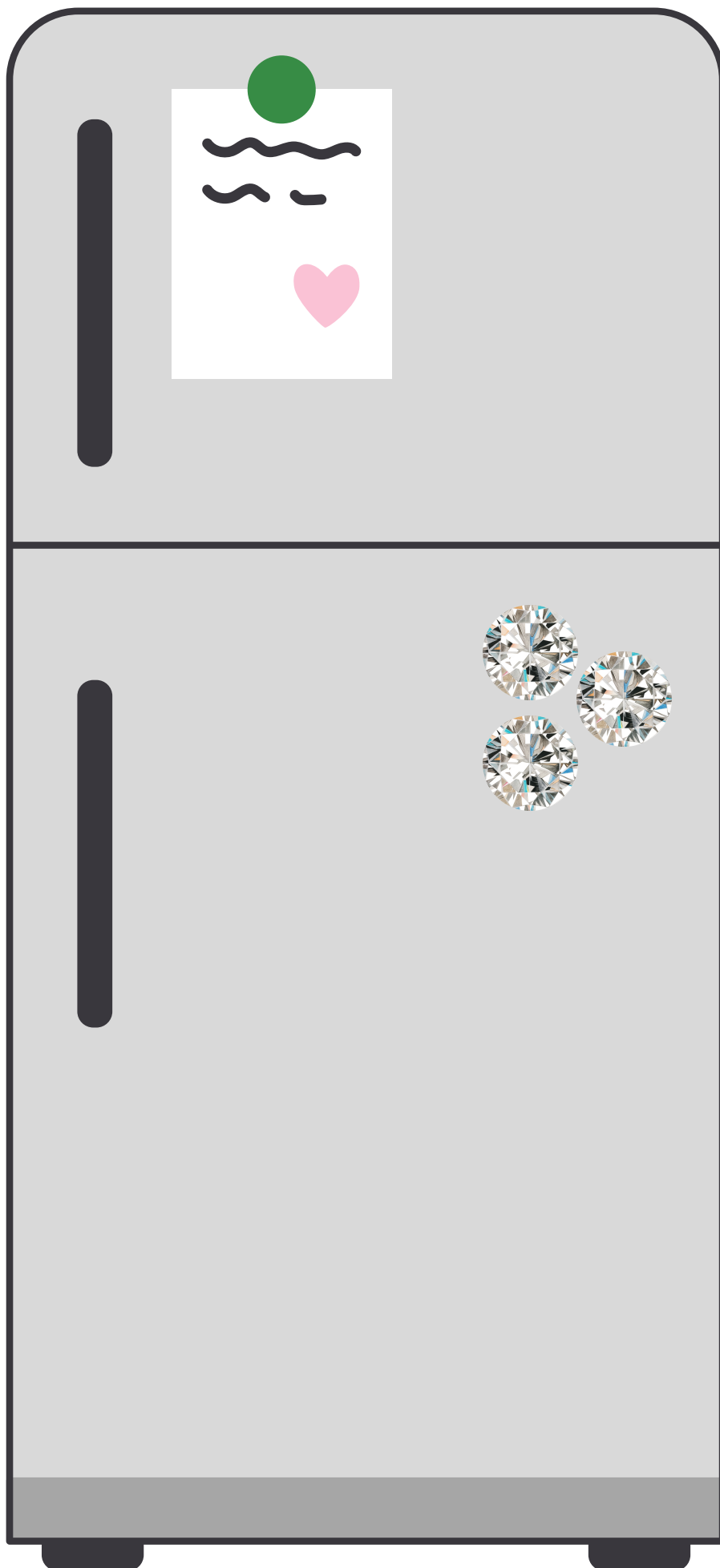
Visa det andra kylskåpet. Hur ser det ut? Vilket kylskåp hade du velat ha hemma hos dig? Varför?

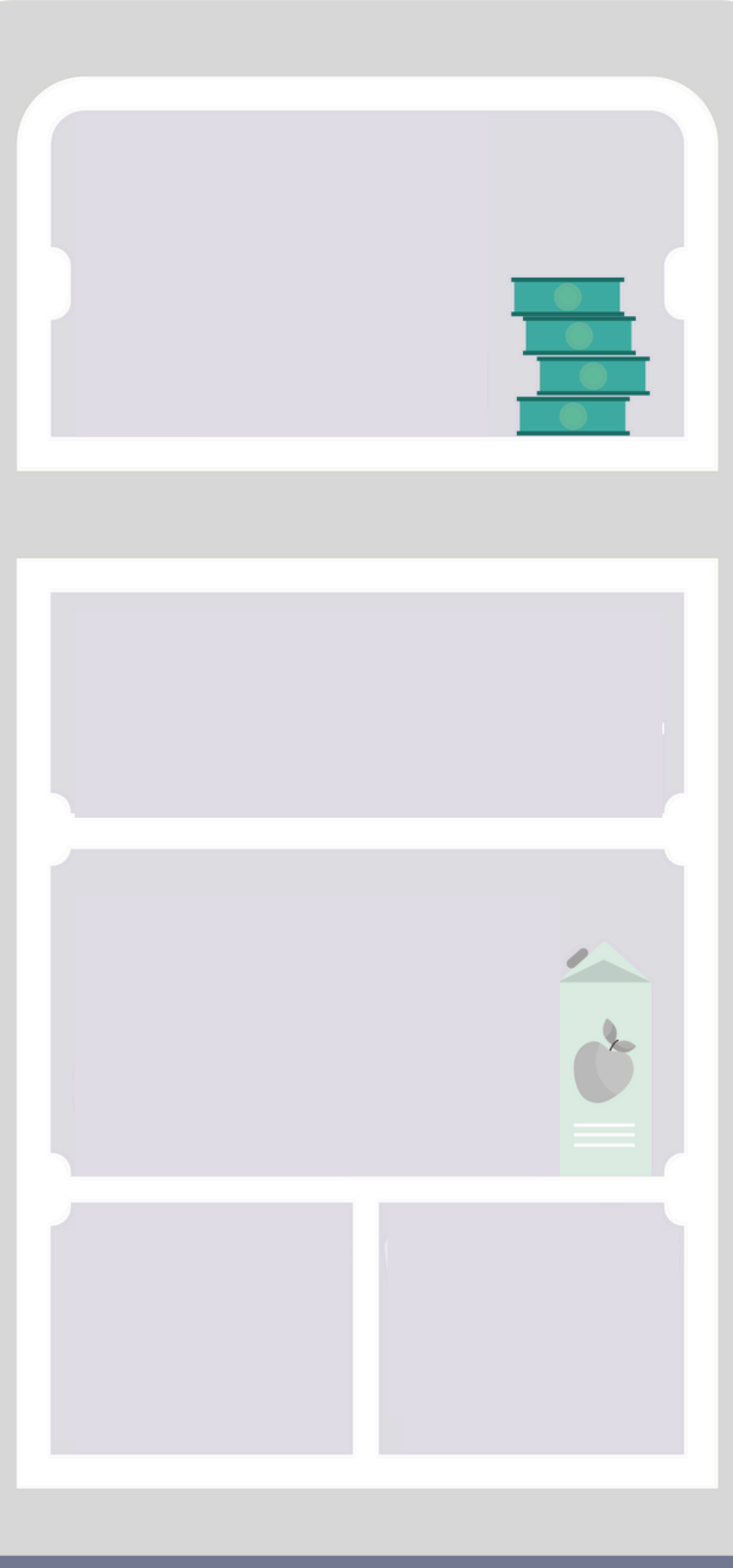
Nu är det dags att öppna kylskåpen. Vad är det för skillnad? Vilket kylskåp hade du velat ha hemma hos dig? Varför?

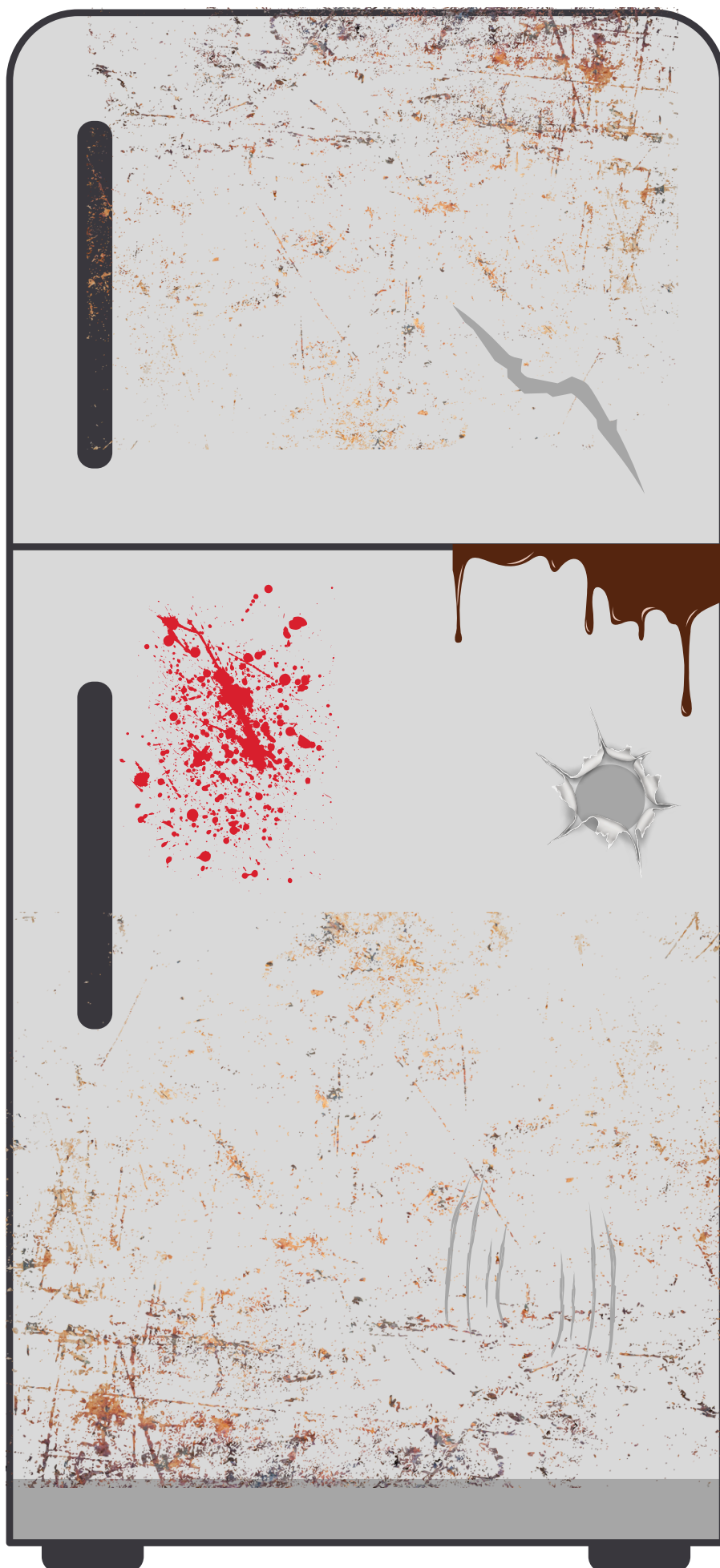
Det är inte utsidan som är det viktigaste. Det är insidan som räknas. Det spelar ingen roll hur fint kylskåpet är på utsidan. Det är insidan som räknas.

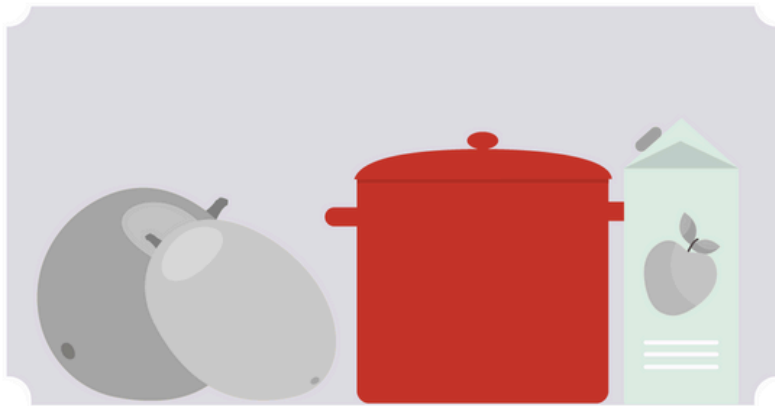
Jämför detta med hatten - en hatt som är sliten och tilltuffsad är fortfarande en hatt. En kylskåp som ser slitet och fult ut är fortfarande ett kylskåp.

Jämför sedan med människor. Vi människor ser olika ut på utsidan, men det är insidan som räknas. En person kan vara väldigt fin på utsidan, men är kanske ovänlig mot kompisar i klassen.

Alla är lika mycket värda

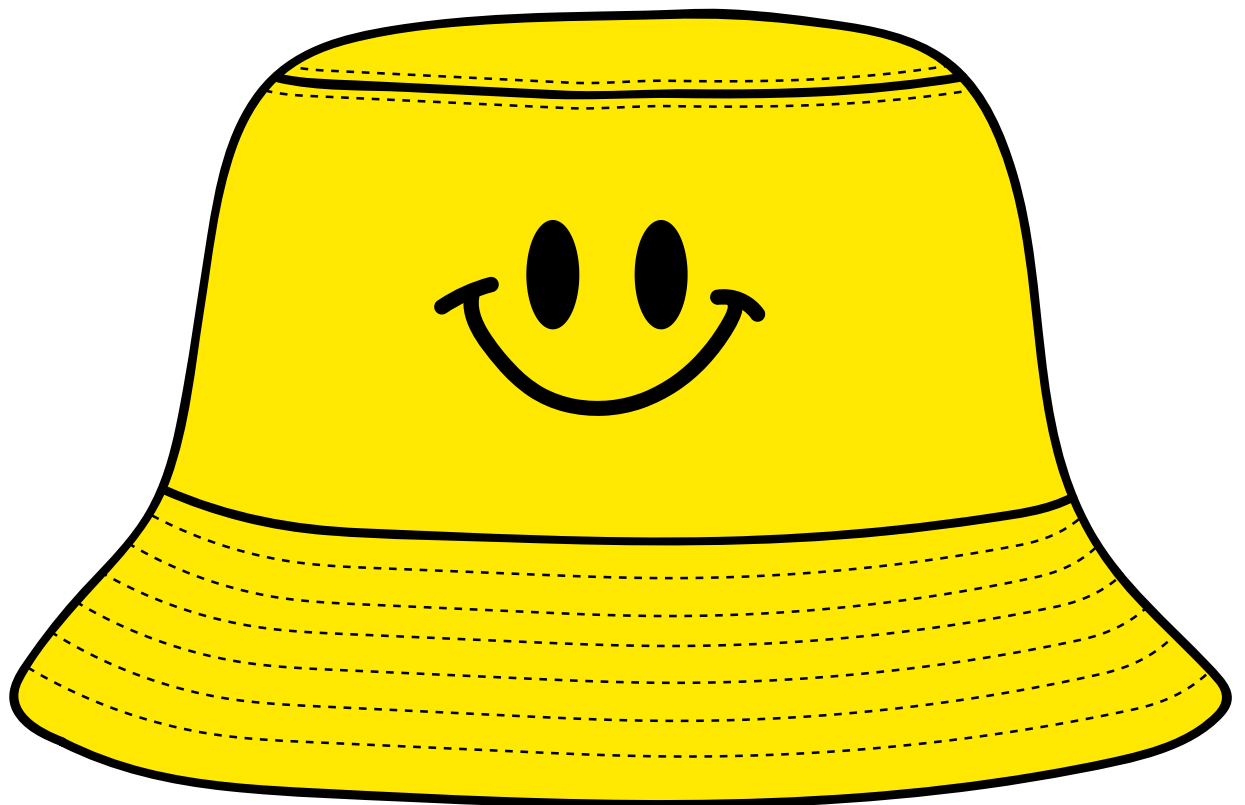
Skriv ut de fyra olika hattarna eller visa dem på stor skärm.

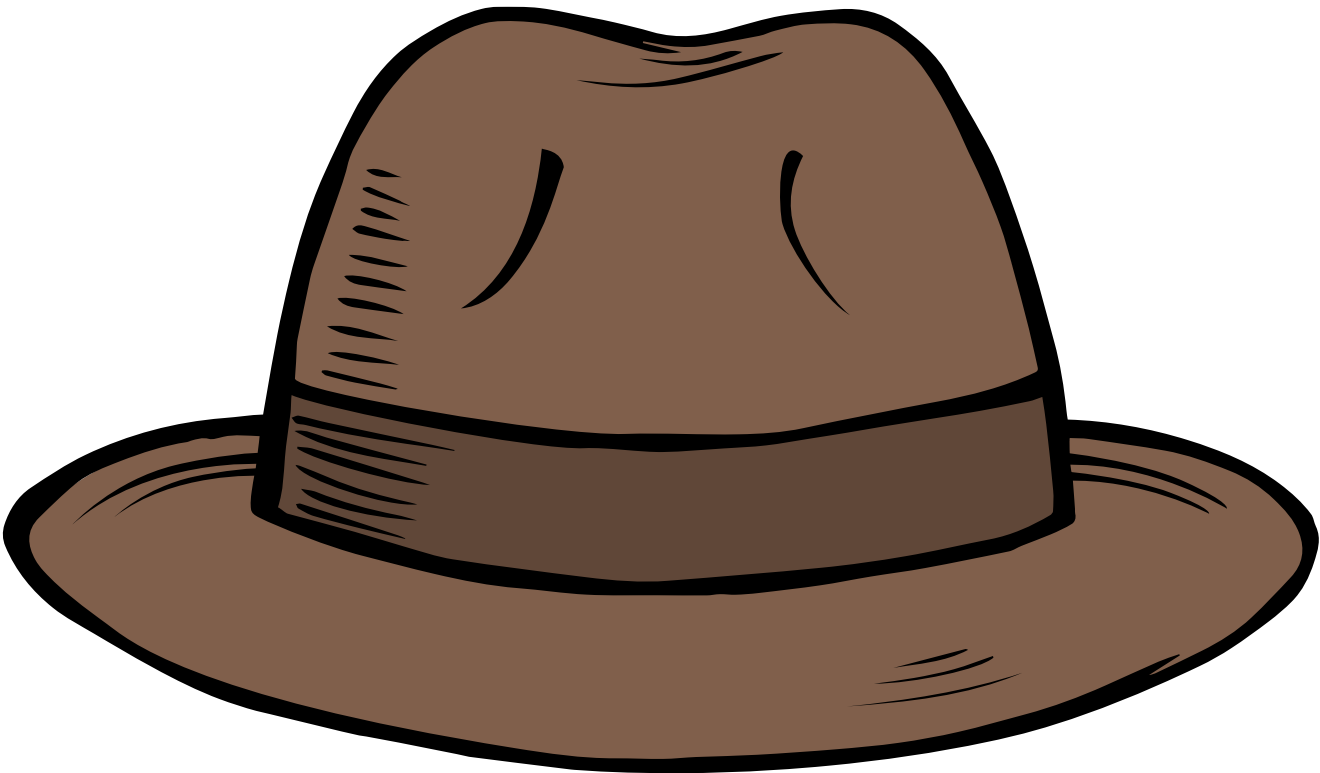
Ställ frågor som:

- Vad är det för likheter mellan hattarna?
- Vad är det för skillnad mellan hattarna?
- Vilken hatt är bäst? Varför?
- Vilken hatt tycker du bäst om? Varför?

Prata om att hattarna är hattar. De går att använda till samma sak. De har samma värde. Skillnaden finns enbart i utseendet. Därför kan vi tycka om olika hattar, men de är fortfarande lika mycket värda.

Vi människor är människor med samma värde oavsett hur vi ser ut. Det finns ingen som är bättre än någon annan i sitt värde.

Skapa hattar

Eleverna skapar varsin unik hatt! I kopieringsunderlaget finns en hatt att skriva ut till varje elev. Låt eleverna skapa med olika material: pennor, glitter, tyg, silkespapper osv. Här är det endast fantasin som sätter gränser. Låt hattarna vara kvar inom ramen eller klipp ut varje hatt. Välj om eleverna ska få välja en ny bakgrund till hatten.

Sätt upp alla hattar och samtala om att alla är OLIKA och lika UNIKA! Koppla hattarna till att olikheter är bra och att alla är lika mycket värda.

När hattarna är klara kan man presentera en hatt i taget genom att lägga i hattarna i en hattlåda. Titta i boken för att se hur en hattlåda kan se ut. Om man har möjlighet är det extra fint med en rund hattlåda, men man kan även göra en av tex en skolåda. Dekorera lådan så att den blir fin. Låt eleverna ta upp sin hatt ur lådan och visa den för klasskamraterna. Eleverna får berätta om sin hatt och hur de gjort den med material osv.

Samtala om

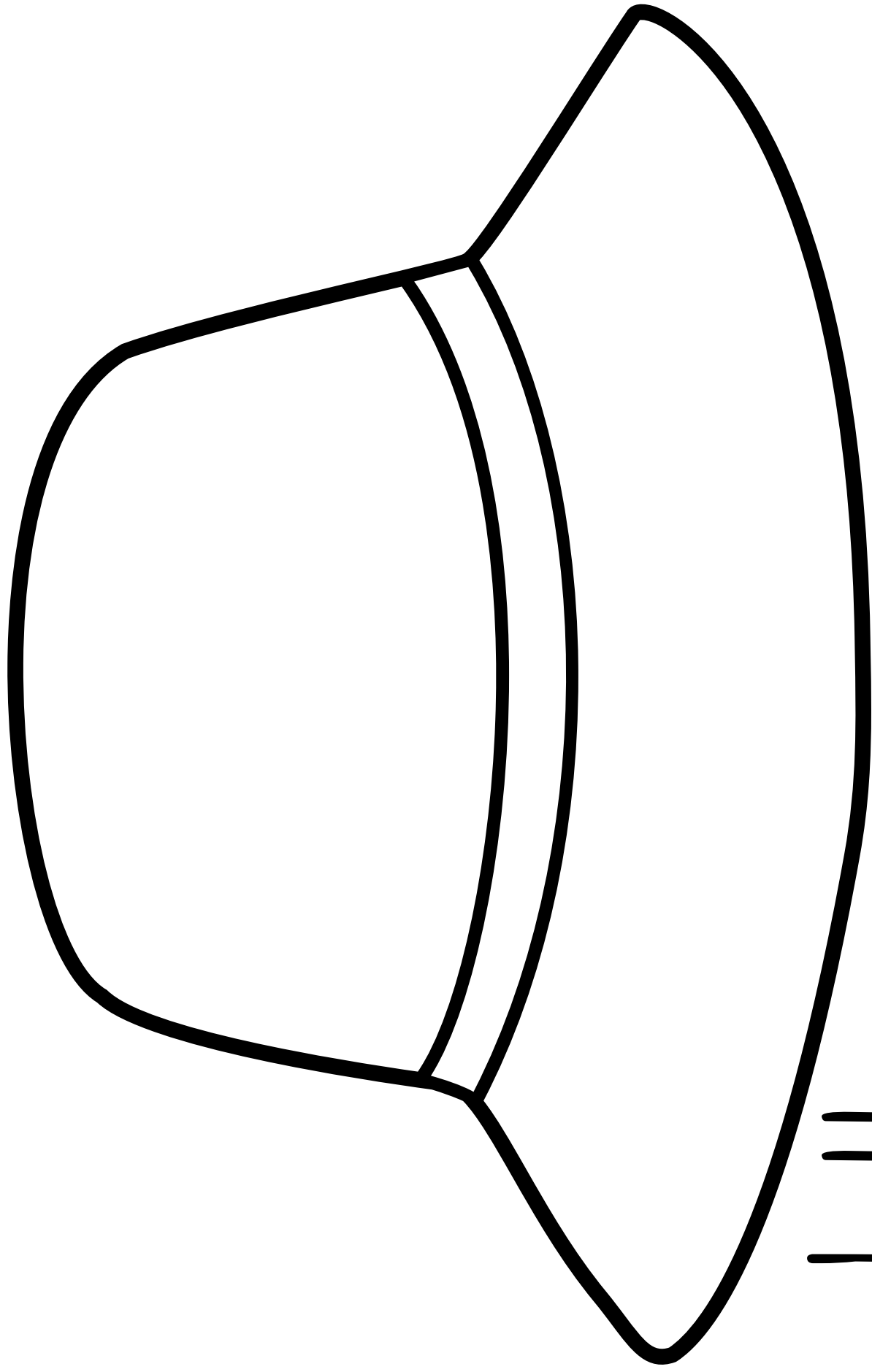
- hade det varit roligt om alla hattar var lika?
- är en hatt mindre värd för att den är brun eller lila?
- är en hatt mindre värd för att den inte har pärlor, fjädrar eller rosetter?

Tänk nu på människor:

- hade det varit roligt om alla människor var lika?
- är en människa mindre värd för att man har olika hudfärg?
- är en människa mindre värd för att den inte har dyra märkeskläder, klockor eller halsband med äkta diamanter?
- behöver man fina leksaker, mobiler och kläder för att vara värdefull

Tips!

Boken och den här uppgiften passar också bra att jobba med när det är rocka sockorna dagen den 21 mars för att lyfta människors olikheter och lika värde.

min hatt

Olika men lika unika

Lägg ut kort med egenskaper/styrkor/aktiviteter på golvet eller bänkarna. Låt eleverna gå runt och titta på de olika korten. Be dem fundera på ett kort som de tycker passar in på dem. Alla får sedan ta upp ett kort. Det är bra att ha några som är likadana ifall fler elever vill välja samma.

Man kan sedan arbeta på lite olika sätt med korten som eleverna valt.

Kooperativ struktur - berätta mera

Låt eleverna mingla runt i klassrummet. De möter en klasskompis, gör high five och berättar en och en om kortet de själva valt. De tackar genom att göra high five igen och går vidare till en annan klasskompis.

Kooperativ struktur - EPA

Eleverna får först tänka själva vad de kan berätta om kortet de valt. Varför valde de just det kortet?

Där efter möts eleverna i par och får berätta om kortet de valt. Som sista steg berättar eleverna för hela klassen eller i en mindre grupp/halvklass.

Samtal i helklass

Samtala i klassen om uppgiften:

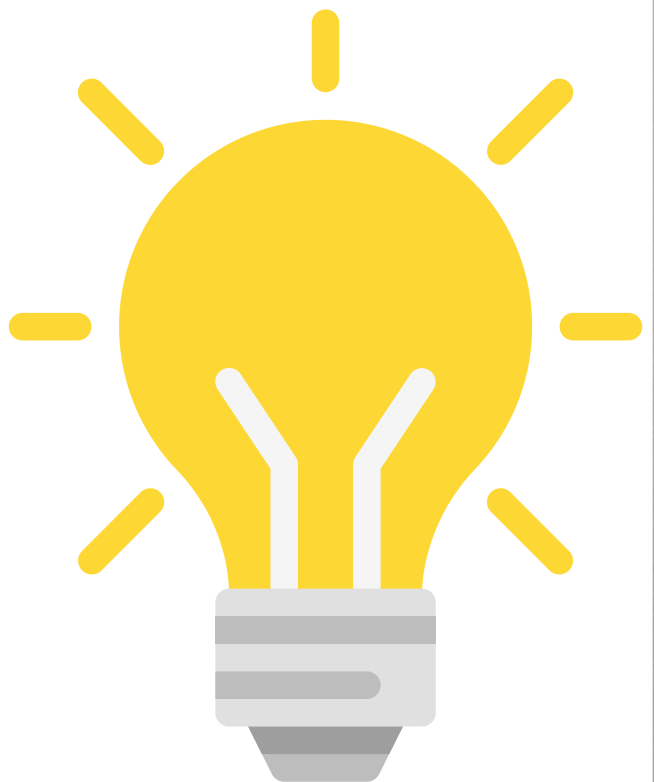
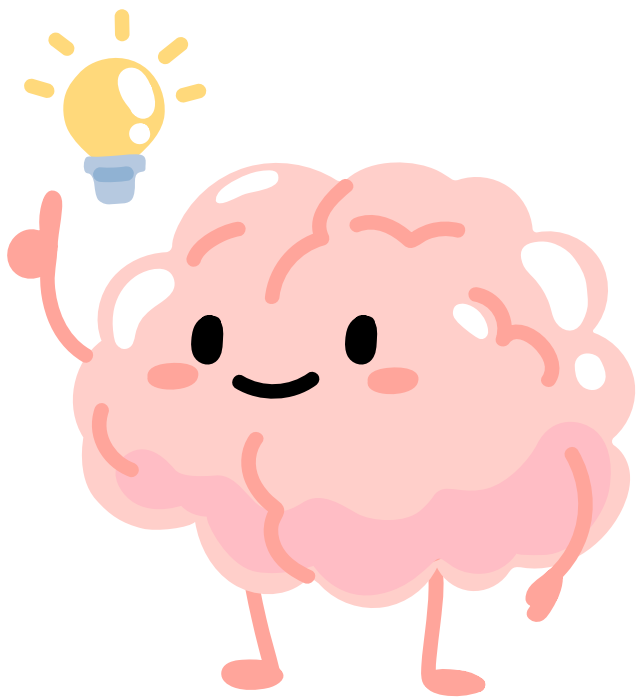
- Hade alla valt lika?
- Är något kort värt mer än något annat?
- Är det bra eller dåligt att vi är olika?
- Varför är det bra att vi är olika?
- Hade det varit roligt eller bättre om alla var lika?
- Måste man tycka om samma sak/vara lika för att vara kompisar eller tycka om någon?

Tips!

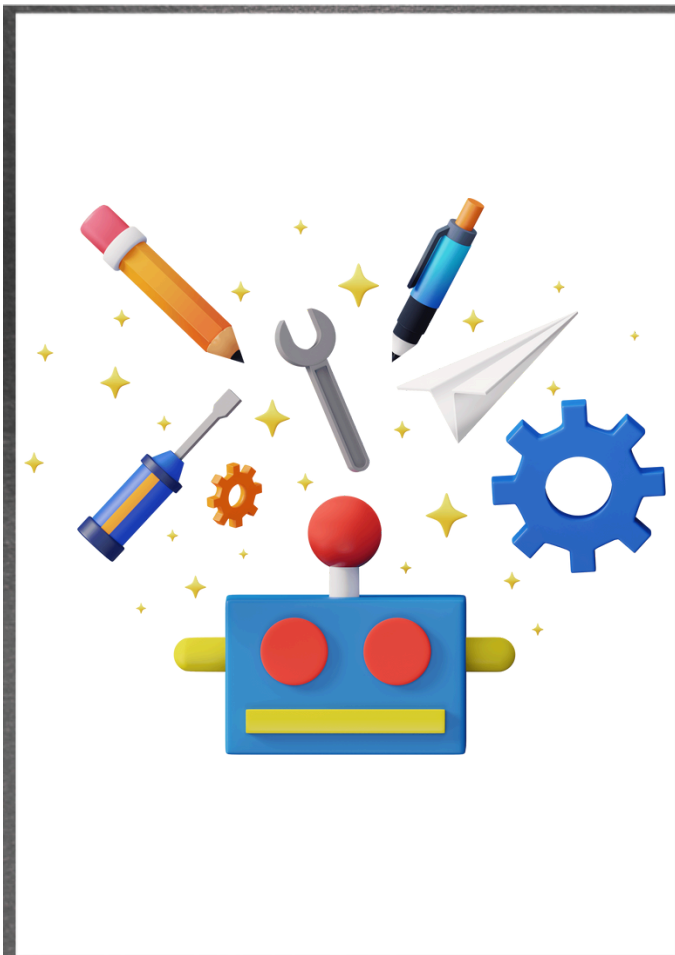
Boken och den här uppgiften passar också bra att jobba med när det är rocka sockorna dagen den 21 mars för att lyfta människors olikheter och samma värde.

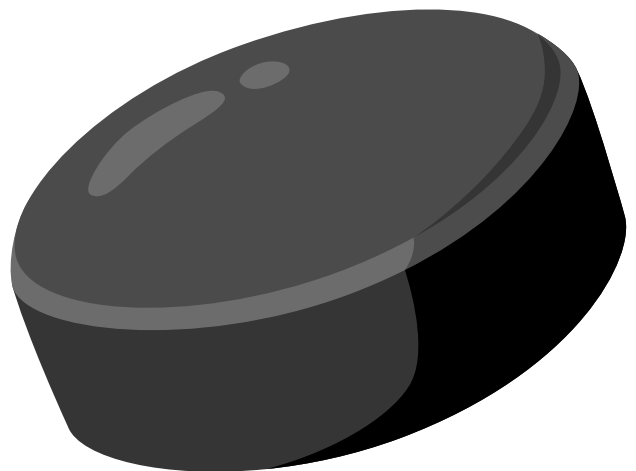

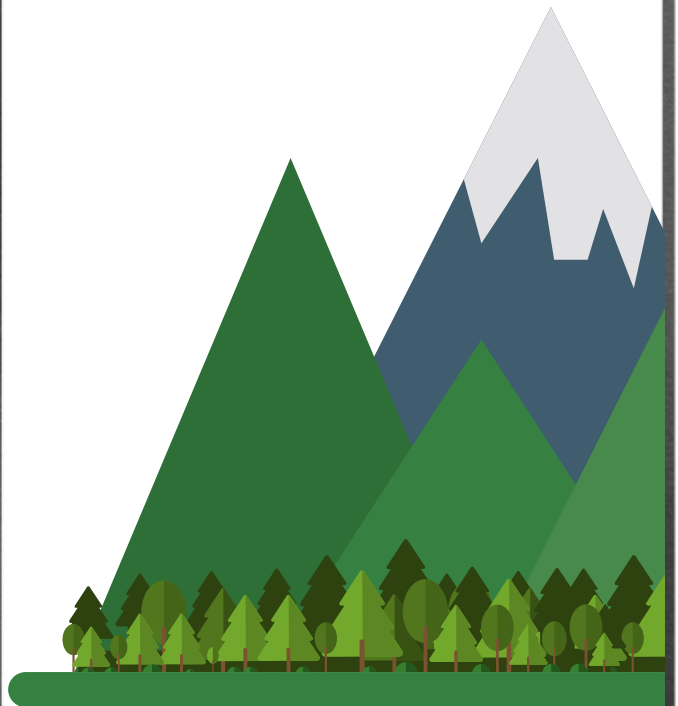
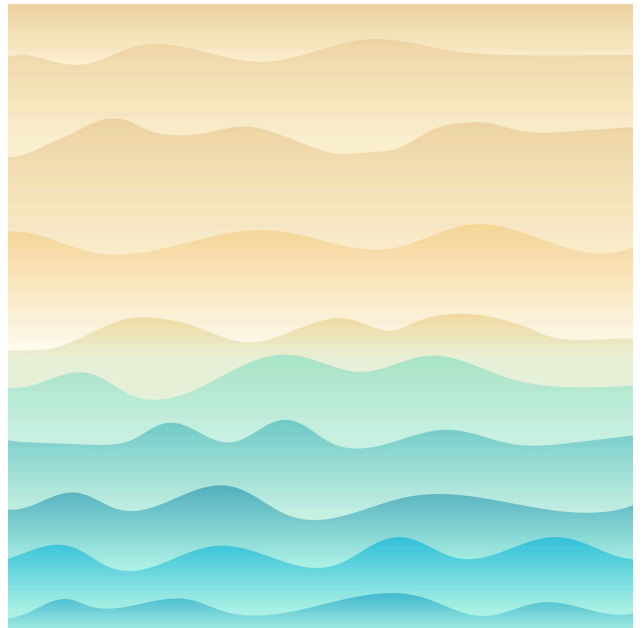

Hur ska vi behandla varandra

Tänk på hur hatten i boken blev behandlad.

Samtala om hur du ska behandla någon:

- som inte ser ut som du själv
- som har dyra kläder
- som har kläder från second hand
- som inte har lika mycket pengar som du

Kooperativ struktur - mötas i mitten (med tankekarta)

Allt handlar om hur man är en snäll medmänniska och kompis. Låt eleverna tänka själva hur de tycker att en bra kompis ska vara. Eventuellt används underlaget med tankekarta för hur en bra kompis ska vara. Eleverna möts sedan i grupper om fyra för att tillsammans skapa en gemensam tankekarta om hur en bra kompis ska vara.

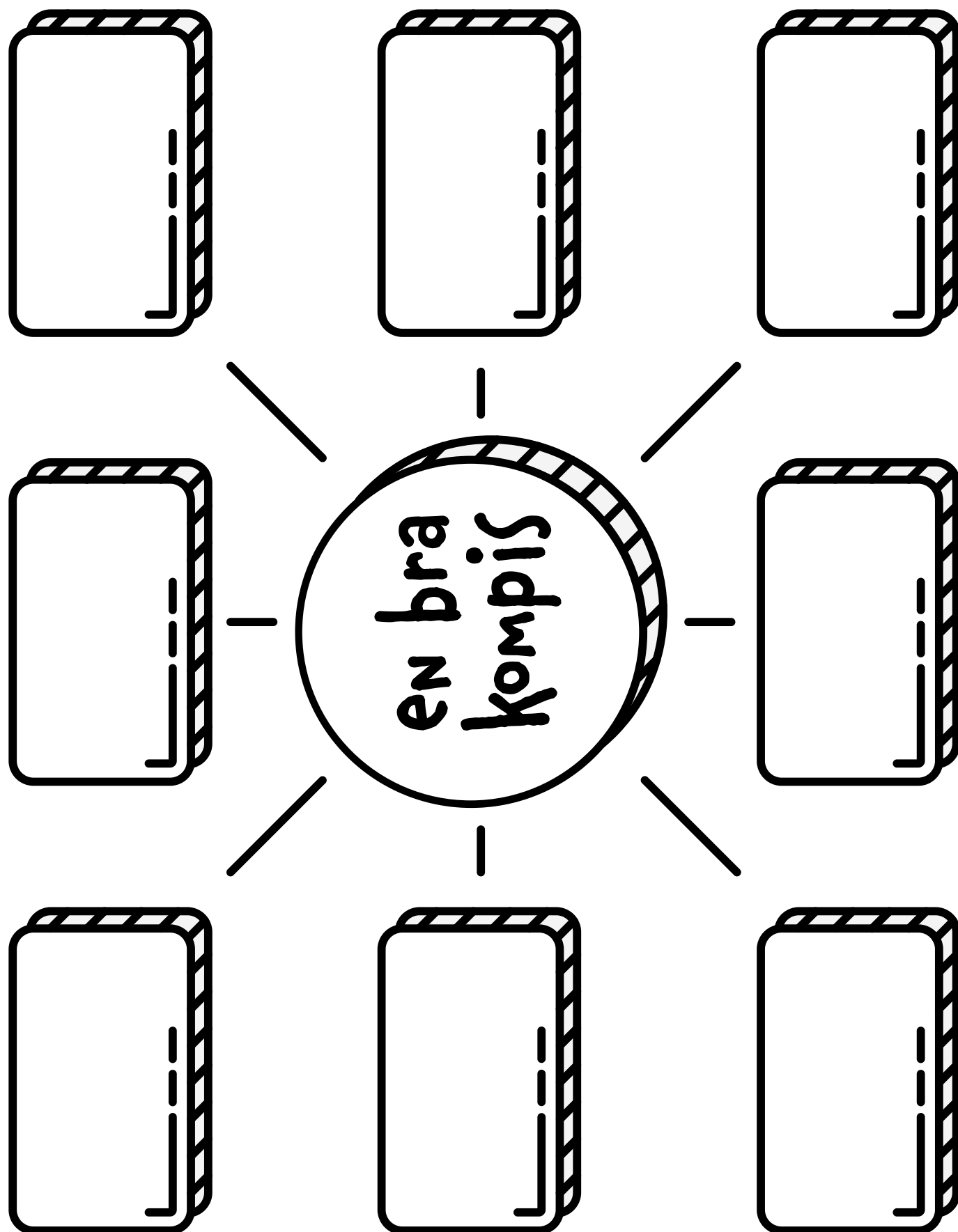
Klassen kan sedan göra en enda stor gemensam tankekarta.

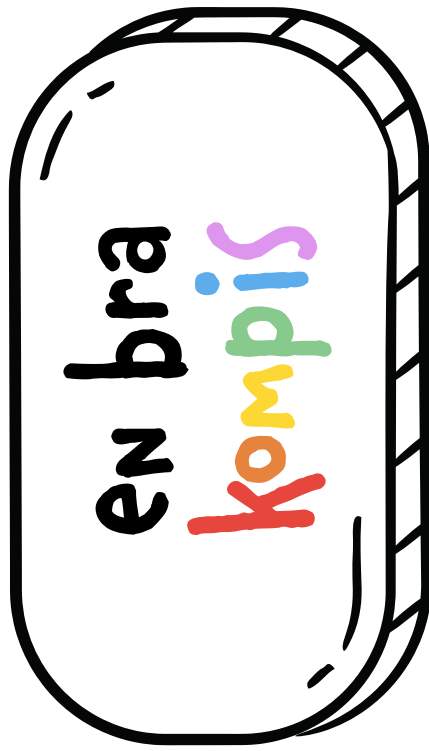
Kooperativ struktur - karusellen

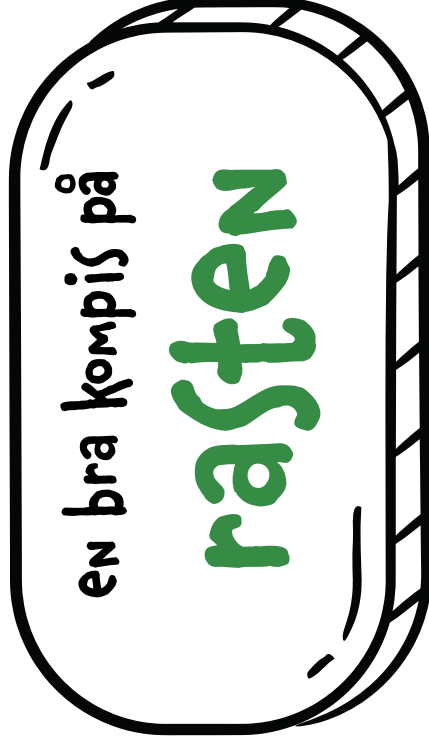
Man kan också använda den kooperativa strukturen karusellen för att jobba med hur en bra kompis ska vara. Välj hur många olika stationer det ska finnas. På varje station läggs ett A3-papper som kommer att bli en tankekarta när aktiviteten är klar. I mitten av pappret står det temat för stationen, tex snäll kompis på rasten eller snäll kompis i klassrummet. Det finns färdiga förslag eller en med tom plats i mitten för eget alterantiv.

Eleverna delas in i mindre grupper. Ställ time timer eller liknande på till exempel 5-10 minuter. Grupperna får sedan börja på varsin station och börja skriva det de tycker till det valda temat, tex "alla får vara med i leken". När klockan ringer byter man station och börjar med att läsa det som klasskompisarna skrivit. Sedan fyller klassen på med fler ord eller meningar.

På det här sättet får alla elever vara med och bidra till de olika teman man valt ut. Gå sedan igenom alla planscher gemensamt i klassen.

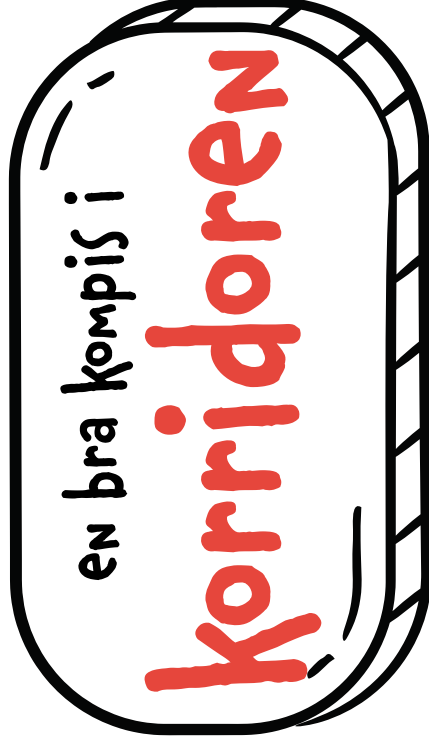

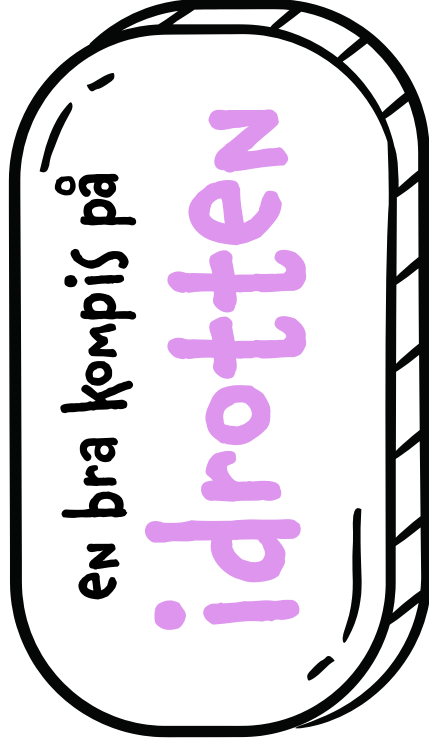

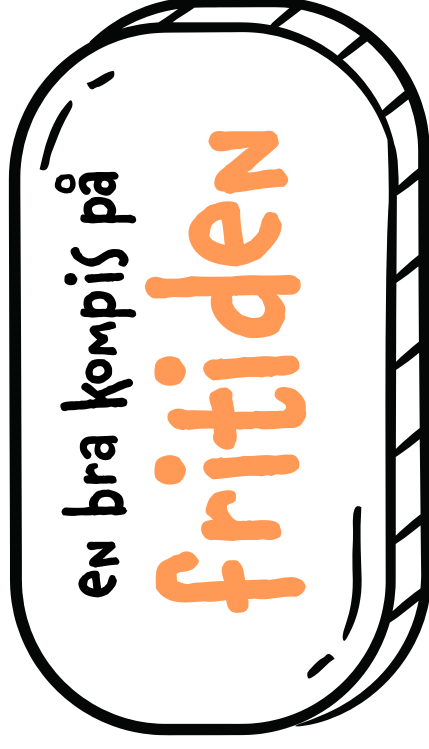

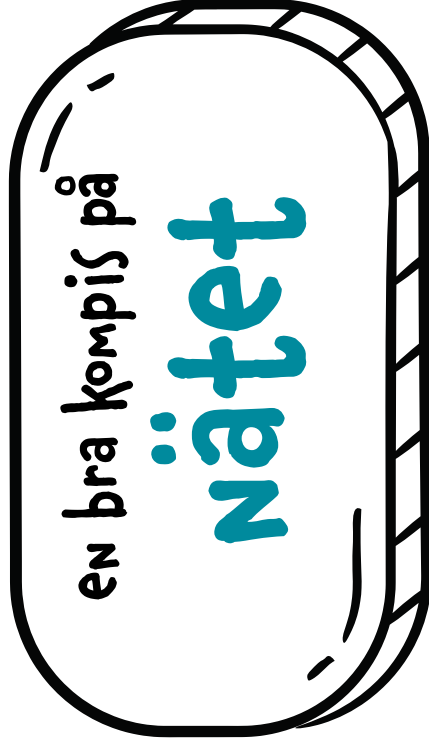

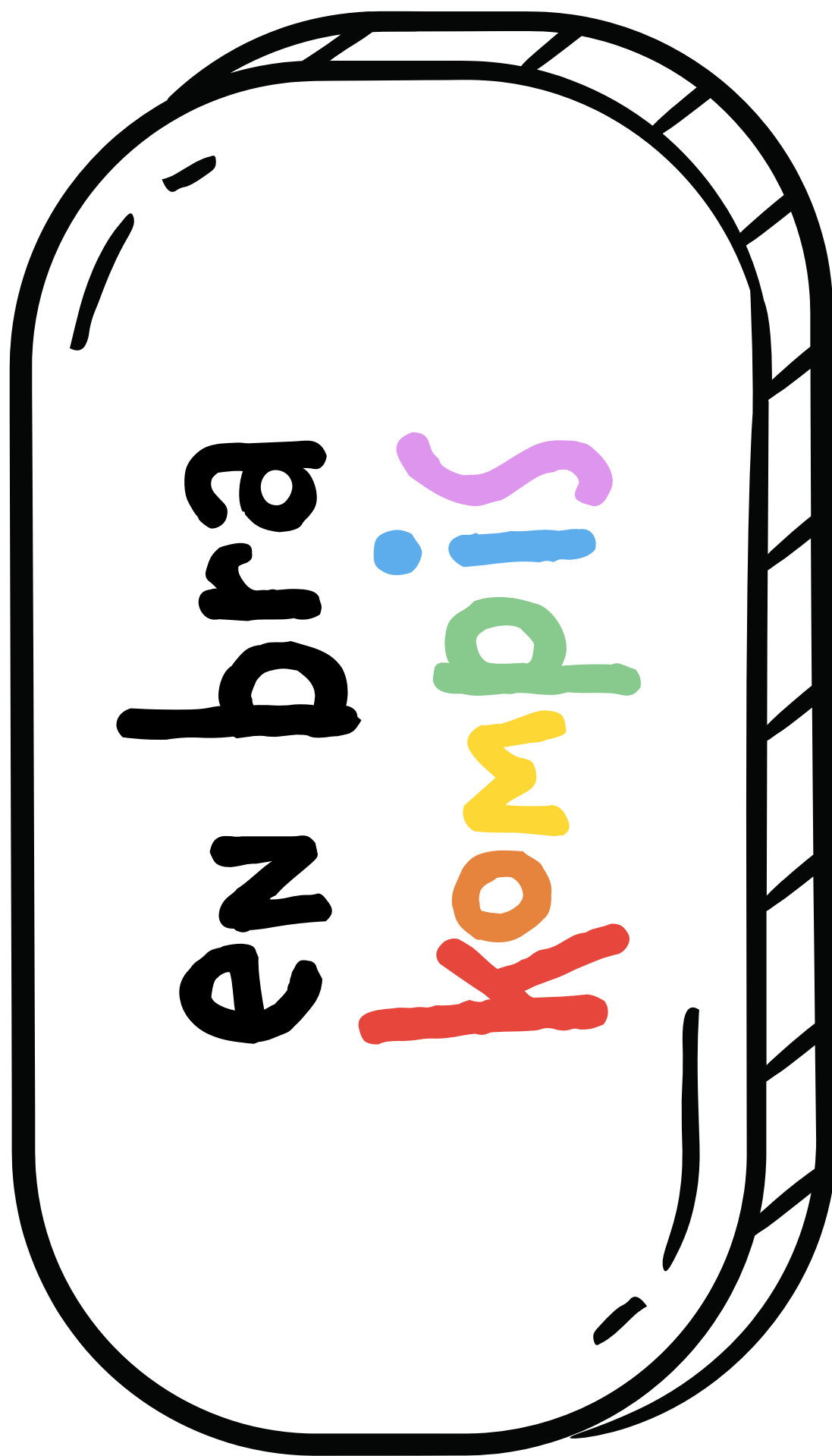
en bra kompis på
idrotten

en bra kompis på

fritiden

Illustrera sagan på olika sätt

Det finns flera ingångar till skapande till *Sagan om den perfekta hatten*. Här ges inspiration till några olika skapande aktiviteter.

Illustrera sagan

Låt eleverna illustrera sagan. Låt dem jobba med olika material och låt kreativiteten flöda!

Illustrera en bildpromenad

Låt eleverna skapa illustrationer till olika händelser i boken så att de tillsammans skapar en återberättande bildpromenad till sagan. Välj om sagan illustreras analogt eller digitalt. Tänkbara händelser att illustrera:

- framsida
- paketet
- hatten som flyger iväg
- kråkan
- katten
- arga tanten
- glasspölen
- valpen
- slutet

Sätt upp bilderna i kronologisk ordning och låt eleverna återberätta sagan tillsammans.

Illustrera början - mitten - slutet

Låt eleverna jobba i mindre grupper. B eleverna rita vad som hände i början, vad som hände i mitten och vad som hände i slutet i sagan. Det finns underlag för detta i kopieringsunderlaget.

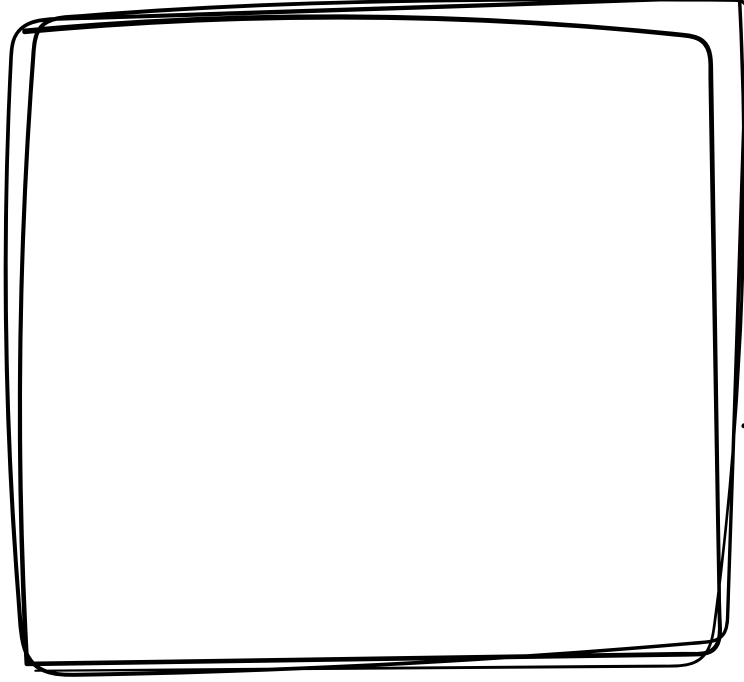
BÖRJAN Mormor får en hatt

MITTEN Problemet i sagan

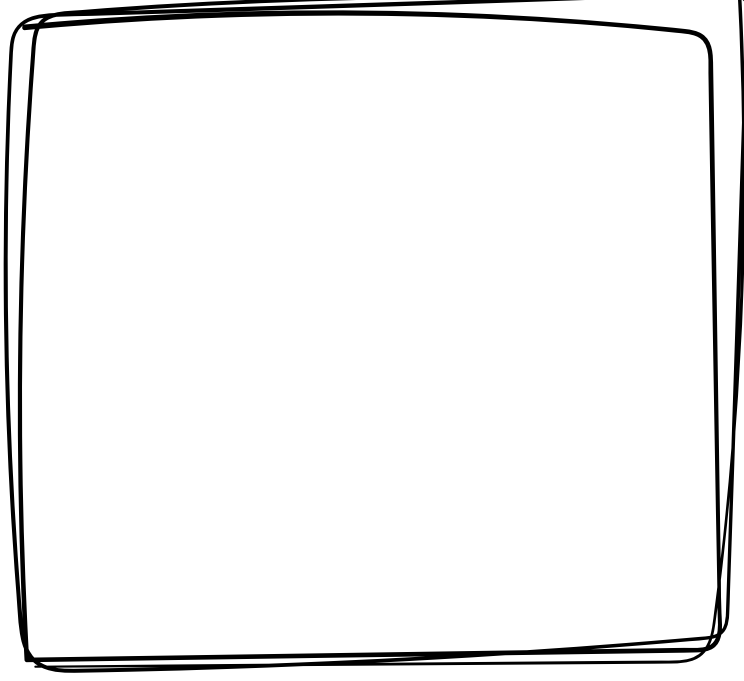
SLUTET Hur löste det sig

Välj om eleverna ska skriva eller inte till sina bilder.

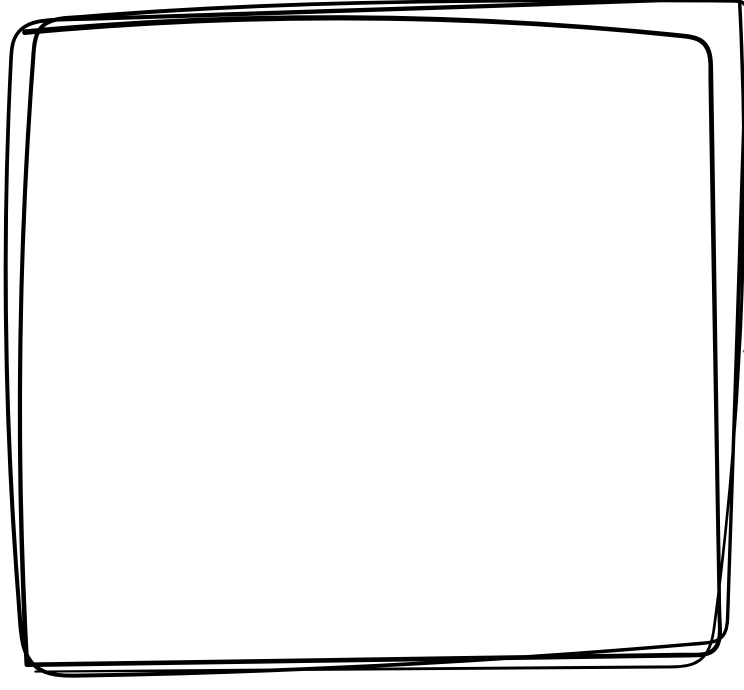
Den perfekta hatten

början

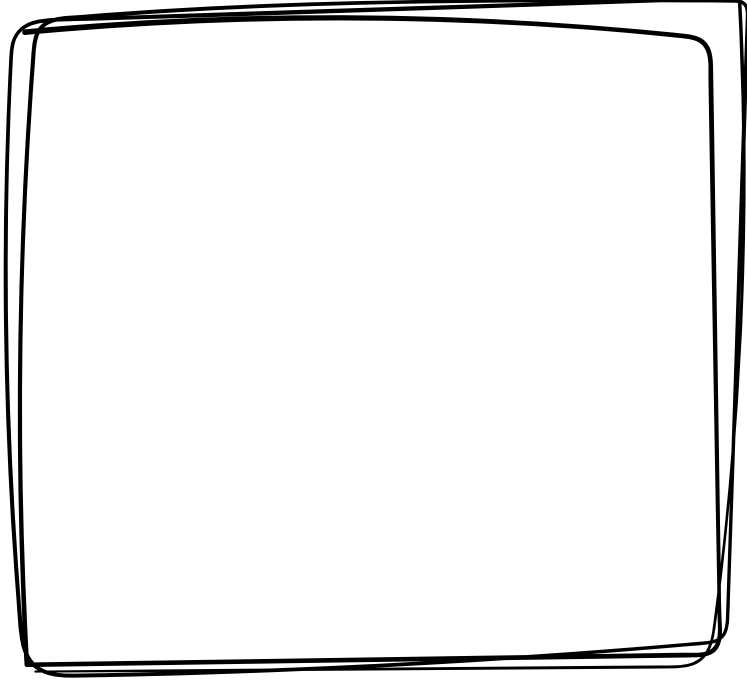
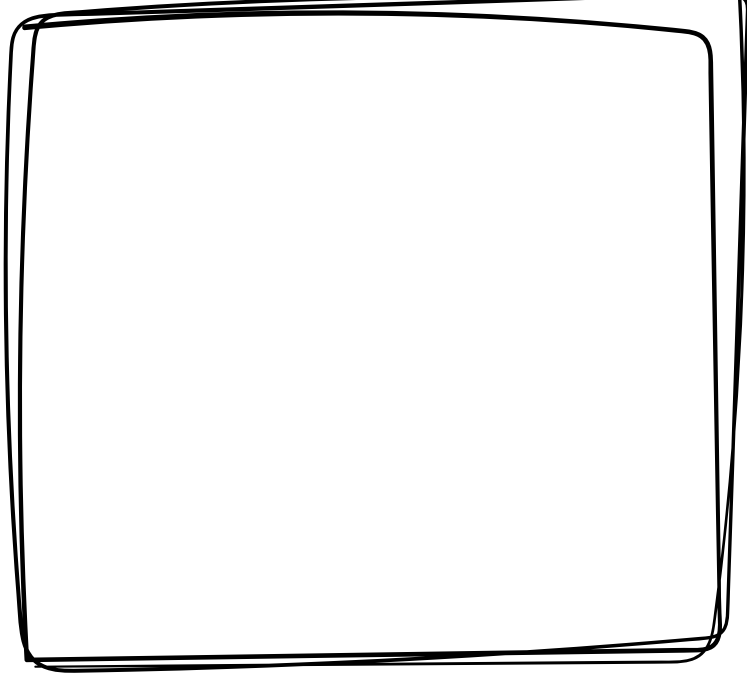
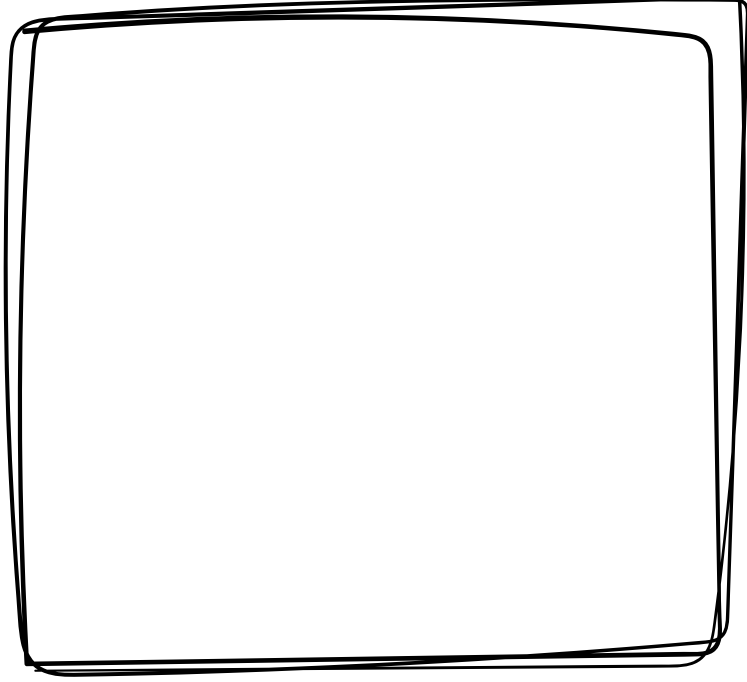

mitten

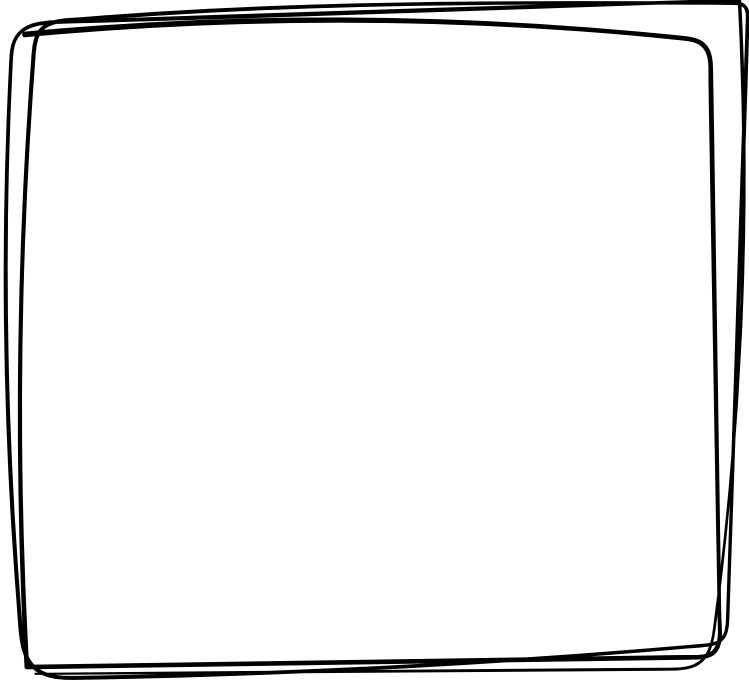

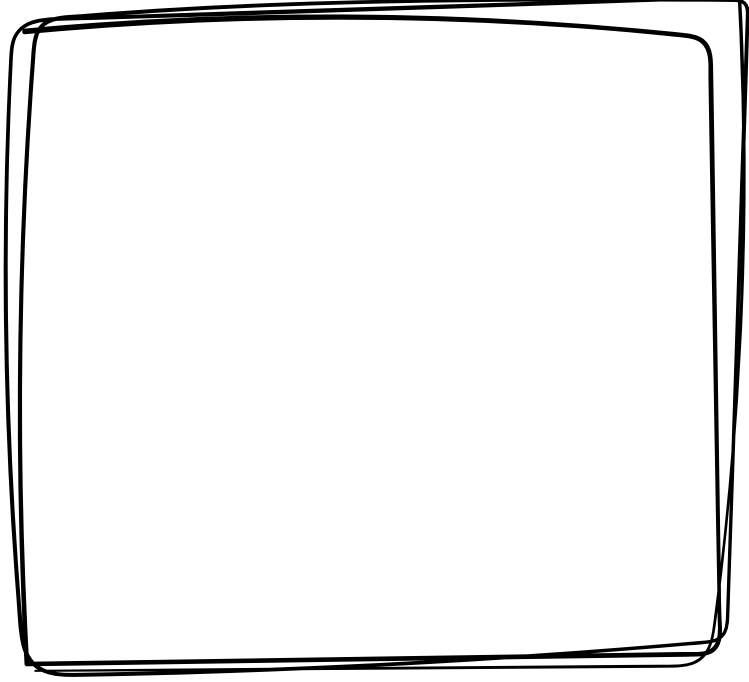
slutet

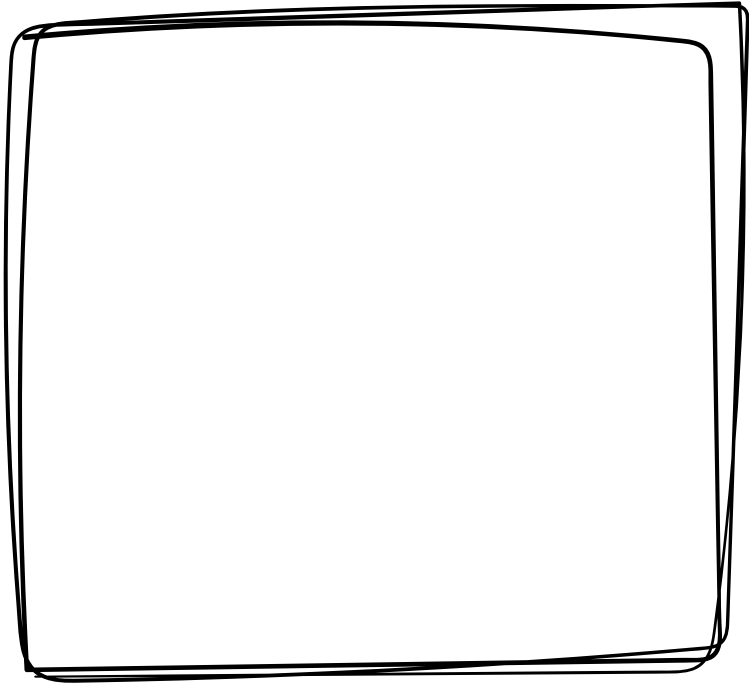
Den perfekta hatten

Den perfekta hatten

Skrivuppgifter

Fortsätt sagan

Vad händer i hattens liv? Fantisera och berätta eller skriv vad hatten är med om i sitt liv. Skriv en längre berättelse om hattens hela liv. Uppgiften kan göras genom att skriva digitalt och rita i appen eller för hand. Här kan eleverna arbeta i grupp så att de skapar en berättelse om hattens liv tillsammans.

En dag ur hattens liv

Berätta eller skriv om en dag i hattens liv. Uppgiften kan göras genom att skriva digitalt och rita i appen eller för hand. Man kan också använda kopieringsunderlaget i detta material.

Ett paket skickas

Titta på sidan ? i boken. Där ser man många kartonger på postkontoret. Fantisera om ett paket som du skickar till någon. Rit och skriv om:

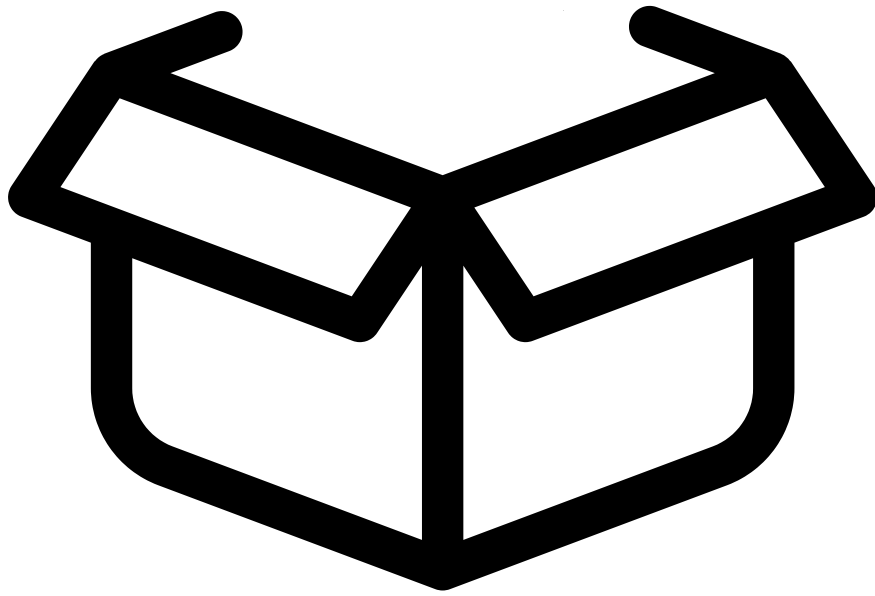
- vad är det i paketet?
- vem skickar du paketet till? Berätta vem det är och hur ni känner varandra.
- i vilket land bor den du skickar till?

Skriv och rita digitalt eller använd mallen som finns i kopieringsunderlaget.

En dag ur hattens liv

Mitt paket

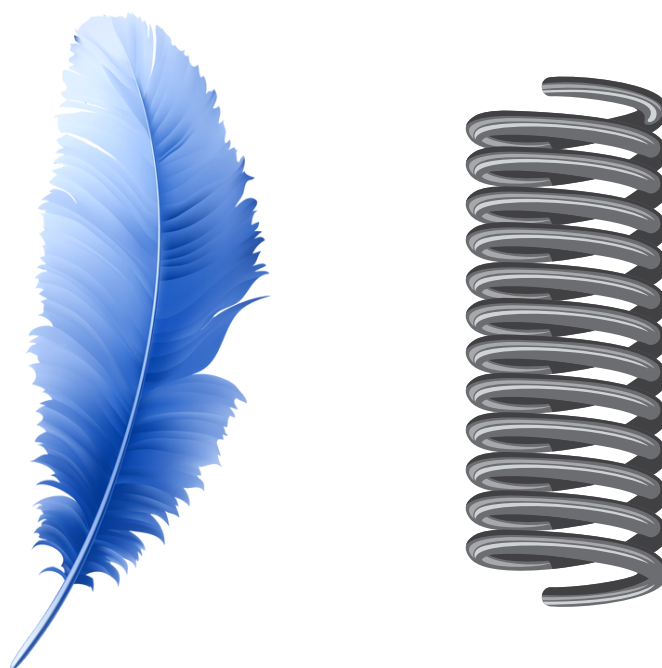
Homonymer

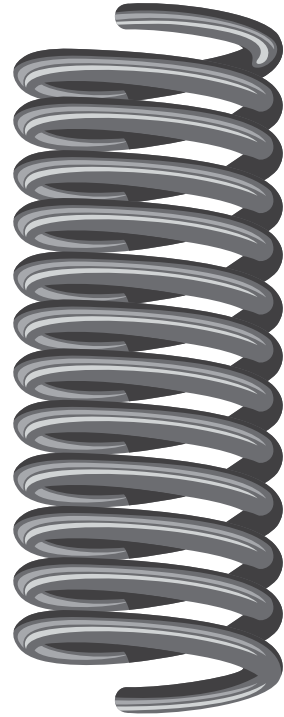
I boken finns orden fjäder och vind med. Jobba vidare med ord och homonymer. Använd bildkortet nedan för att introducera homonymer. de kan användas som visuellt stöd i samtal om homonymer eller så kan eleverna para ihop homonymerna.

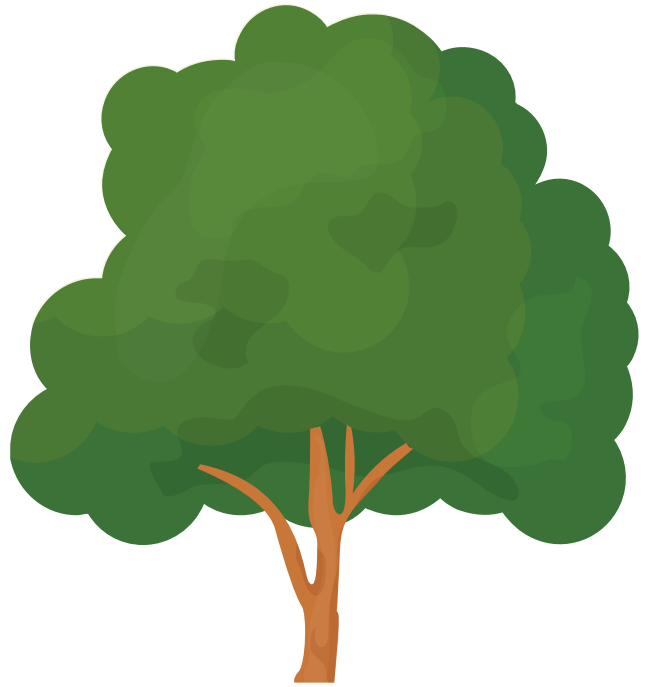
Om man väljer att låta eleverna jobba med att para ihop homonymerna kan man göra det genom att använda den kooperativa strukturen "Hör vi ihop". Låt eleverna mingla runt i klassrummet. De ska hitta en klasskompis som har ett ord som låter som det ord man själv har, även om de betyder olika. (Om man vill, kan man låta eleverna hitta varandra i grupper om tre där en elev har ett ordkort och två elever har bildkort). Låt paret hjälpas åt att komma på en förklaring till de båda orden de har. När alla har hittat sin kompis och fått tid till förklaringarna, får paren berätta vilket ord de har och berätta vad deras bild visar. Det gör att eleverna behöver förklara vad det är de har på sitt kort.

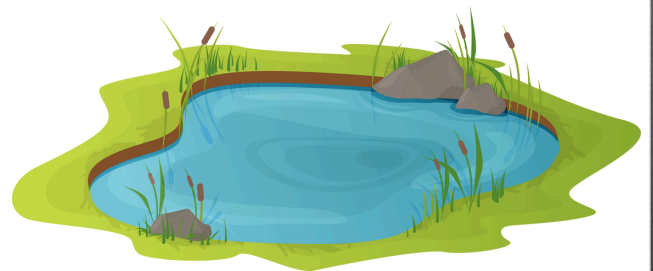
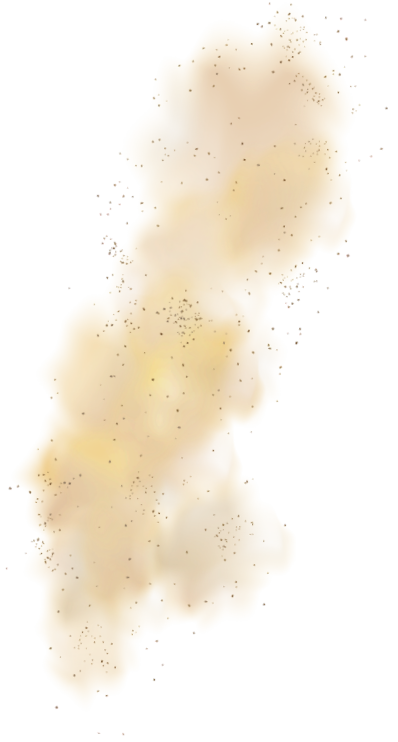
Kan eleverna komma på fler homonymer?

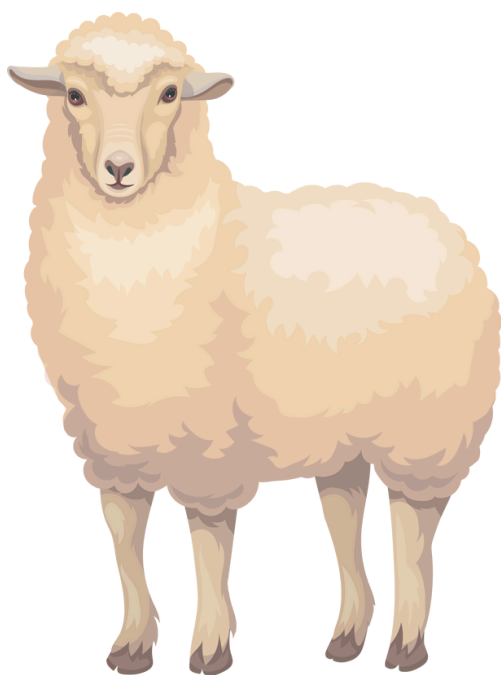
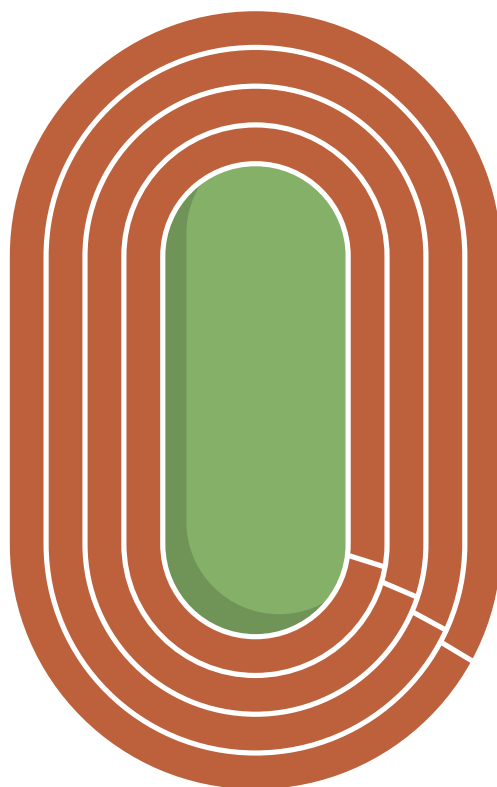
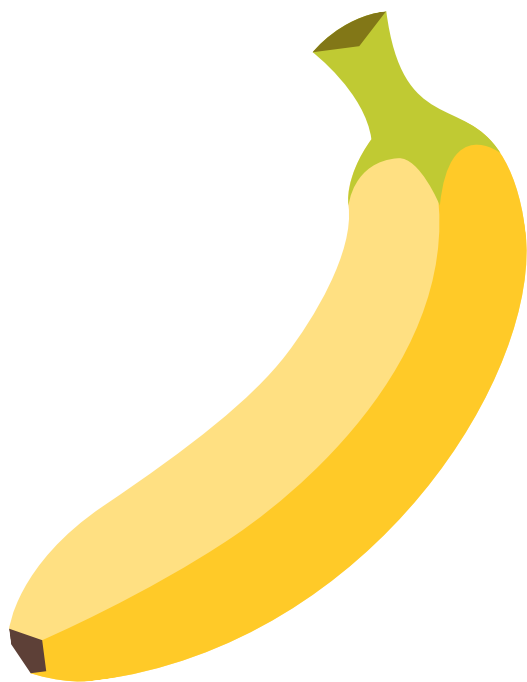
Det finns också ett kopieringsunderlag där eleverna kan illustrera ett homonympar.

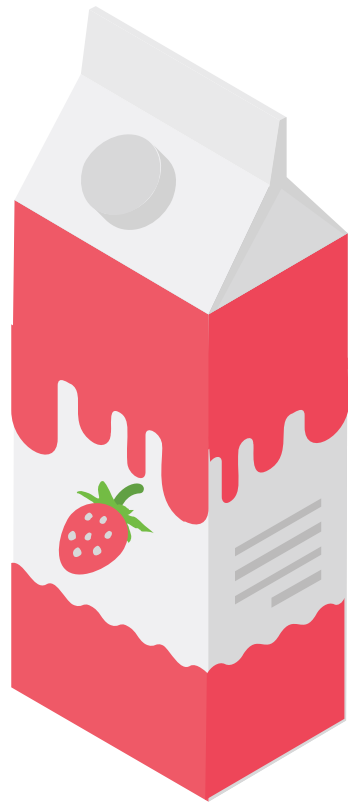

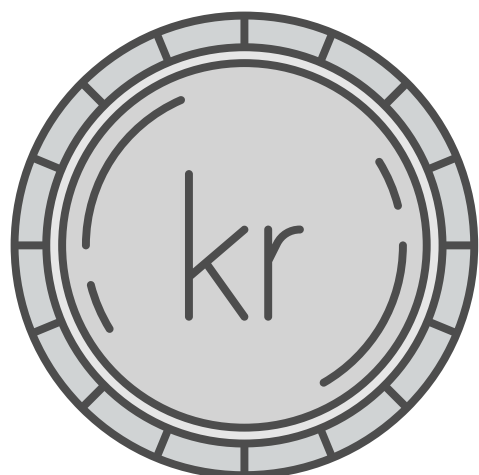

fjäder

vind

bok

band

damm flingor

banan får

fil

drake

gift

krona

homonym

--	--

Synonymer

I boken finns till exempel orden gåva och present med. Jobba vidare med ord och synonymer. Använd bildkorten nedan för att introducera synonymer. De kan användas som visuellt stöd i samtal om synonymer eller så kan eleverna para ihop dem.

Om man väljer att låta eleverna jobba med att para ihop synonymer kan man göra det genom att använda den kooperativa strukturen "Hör vi ihop". Låt eleverna mingla runt i klassrummet. Eleverna ska hitta varandra i grupper om tre. En elev har en bild och två elever har varsitt ord. visa alla har hittat sina kompisar, får de berätta vilka ord de har och berätta bilden.

Kan eleverna komma på fler synonymer?

Det finns också ett kopieringsunderlag där eleverna kan skriva och illustrera synonymer.

present

gåva

gåva

present

glad

lycklig

äta

käka

prata

tala

köpa

handla

hoppa

skutta

Synonymmer

Sortera och para ihop

Varför inte jobba med lite matematik kopplat till boken?! Nedan finns tips och material till tre olika uppgifter.

Kooperativ struktur - sortera

Dela ut bilder av hattarna, fjädrarna och rosetterna. I par eller mindre grupper ska eleverna sortera bilderna. Eleverna väljer själva hur de ska sorteras. Uppmana dem att hitta fler sätt att sortera bilderna på.

Om man vill att eleverna ska dokumentera aktiviteten kan de antingen fotografera sina lösningar eller använda dokumentet nedan. I molnet skriver eleverna hur de har sorterat, tex *färg*.

Bilderna kan sorteras utifrån:

- föremål
- storlek
- färg

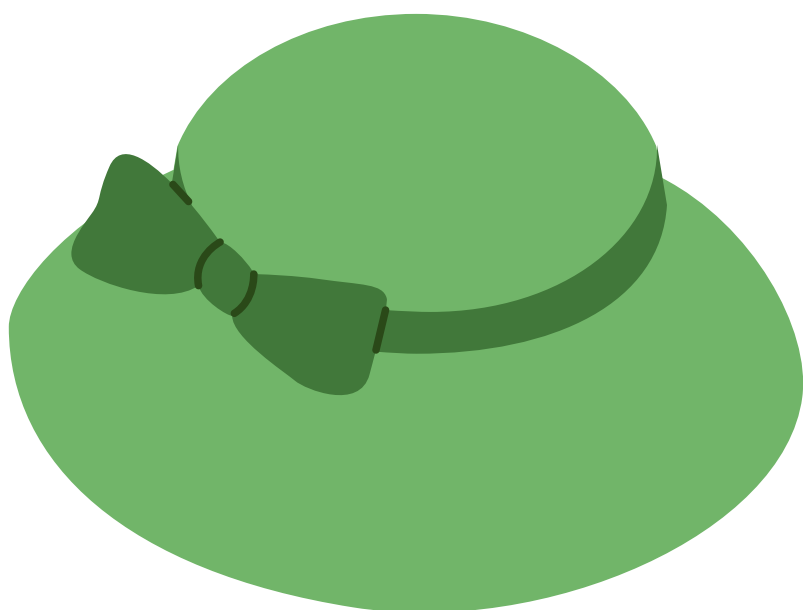
Para ihop

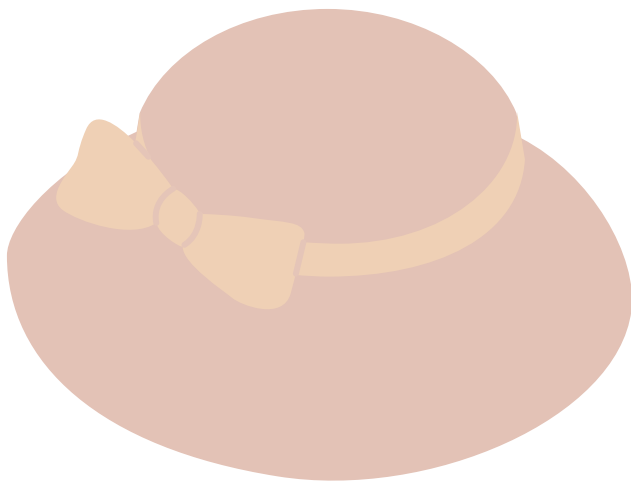
Låt eleverna para ihop hatt med rätt fjäder och rosett. Detta kan göras antingen utifrån

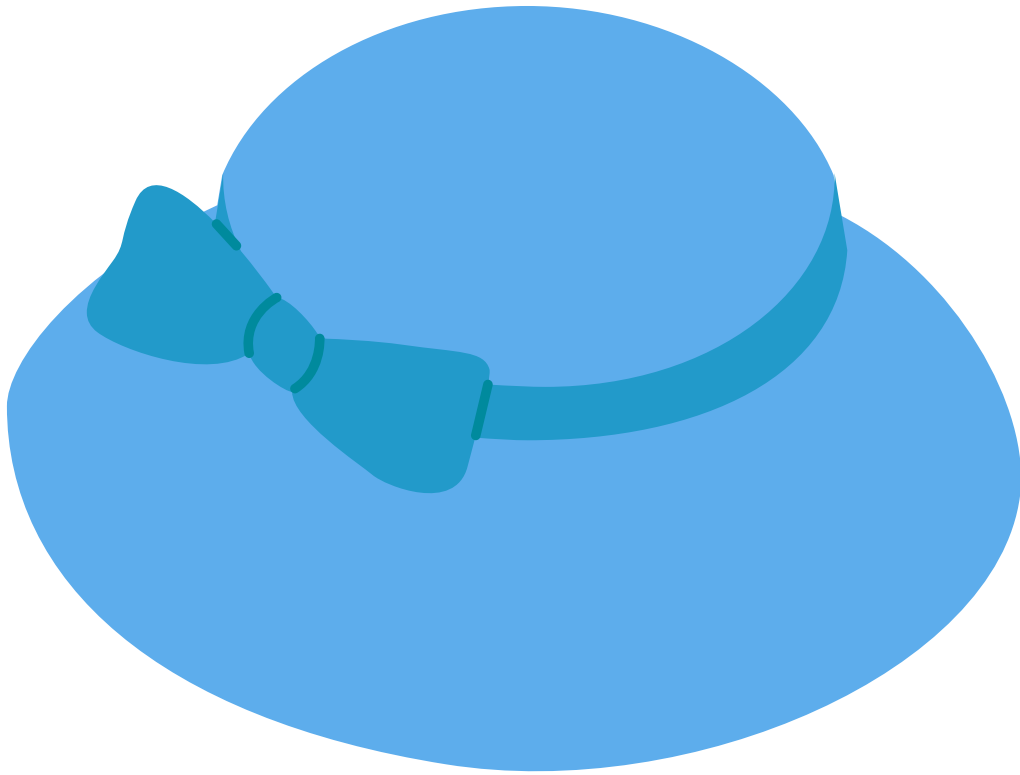
- storlek
- färg

Storleksordna

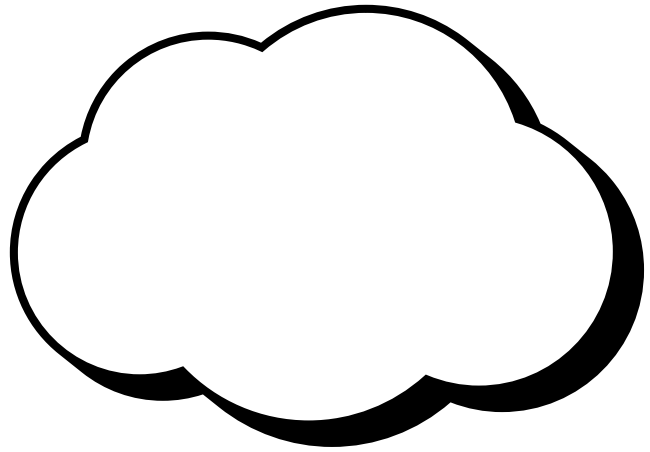
Lägg föremålen i storleksordning. Hattarna läggs från minst till störst osv.

Sortera

--	--	--

--	--	--

--	--	--

